Ն. 721 1887 ՀԿՏԵՄԲԵՐ 18—19 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԻՍԻ 1305 ՄԵՍԵՐ 14 ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՄԷՆ

40 ԲԱՐԱ

ՁԵՐԻՏԵՒ ՇԱՐԳԻՅԵ

40 ԲԱՐԱ

ԱԳՕՆԷ ՏԻԵԶԱԹԼԱՐԸ

	12 տող	6 տող	3 տող
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 դր.	105 դր.	55 դր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէյ 20 ղրուշան

ԲՈԼԻՍԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱՔ ՏԻԵԶԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Զնի վէ Ճինի սա[illegible] դր. 6
Միւնեֆիւ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 3
Մէվատը նաֆիյայա տաիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաք իսատ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 ձիվէյէկեան մաթպասանտա տըր։ Գեազիֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԵԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՐՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան մէսէլէսինի միւզաքէրէ իչին Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը ըլյասէթինտէ պուլնան գօմիսիօնը ալի՝ էվվէլքի կիւն տախի ագտը իճթիմա իտէրէք միւզաքէրաթը ճէտիտէտ պուլընմիշ, վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան ՑարուԹիւն էֆէնտի հազրէթլէրի տախի գօմիսիօնա ճէլալ ու տավէթ օլընարագ պիր միւտտէթ հազրը պուլընմիշ տըր։

* * *

Պուլկարիսթան մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչին Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը ըլյասէթինտէ պուլընան գօմիսիօնը ալի՝ էվվէլքի կիւն տախի ագտը իճթիմա իտէրէք միւզաքէրաթը ճէտիտէտ պուլընմիշ, վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան ՑարուԹիւն էֆէնտի հազրէթլէրի տախի գօմիսիօնա ճէլալ ու տավէթ օլընարագ պիր միւտտէթ հազրը պուլընմիշ տըր։

* * *

Պուլկարիսթան մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչին ճանիպը Պապը Ալիտէն Բէթէրսպուրկ գապկէնէթօրնա պու կիւնլէրտէ թէպլիղմաթը ճէտիտէ իճբաար գարարկիր օլմուշ տըր։

Մէսմուաթա կէօրէ, չու թէշէպպիւտէն մագսէտ՝ հէնուզ տաբէրի իսթիլաֆտան թէմամը իլէ գուրթարըլմայան պաղը մատտէլէրին թէվիյէսի տիր։

* * *

Բիվայէթէ կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ պիր զեմանտան պէրու Պուլկարիսթանտա հիւքմէրմա օլան գաբըշրգ հալին տէֆի զըմմընտա Ռուսիա թարաֆընտան մուգու պուլան թէքլիֆլէրին Վիէննա, Բօմա վէ Լօնտրա գապկէնէթօլարը թարաֆընտան բէտտինէ պայշրճա սէպէպ՝ թէքլիֆաթը մէգքիւրէնին թաթ պիգաթրնտա Պերլին ահանամէսի ահքեամընտան պիր տերէճէյէ գատար ռէգգանմագ լազմ կէլճէճ յի մատտէսի իտուկինի նազարը տըգգամա ալարագ, պու սէհանէյէ տէ մահալ գամմագ իւզրէ եէնի պիր սուրէթը թէվիյէ թասվիր ու իմիշ, վէ պունըն տէվլէթլէրէ բէսմէն թէպլիղի մէսուլիյէթինի գապուլ իմիմէմէլի պէրապէր նիմ բէսմի սուրէթտէ գապինէթօլարա իսպարը քէյֆիյէթի էյլէմիշ իմիշ։

Բրէնս Պիզմարգին թասմիմ էյլէտիկի բլան՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Պուլկարիսթանտա ահտէն հարի օլտըրը հուգուգը հիւքմաբի միւլասէսիյէթ իսլահը ահվալ զըմմընտա Պուլկարիսթանա կէօնտէրիլէճէք պաչրճա մէմուրին Օսմանը օլմասը էսասընա միւսթէնէտ օլուպ, Պուլկարիսթանա կէօնտէրիլէճէք բրէնս գամմագամընին մէմուրիյը Օսմանիյէտէն պիր զաթ օլմասընը վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր պիր տէ Ռուս մէմուրը պուլընըպ, իսլահը ահվալէ մուավէնէթ էյլէմէսինի թէքլիֆ էյլէմէքտէ իմիշ։

Պու սուրէթտէ՝ Բէթէրսպուրկճա գապուլ օլունտըղը, վէ Պապը Ալի իլէ Ռուսիա թարաֆընտան թասվիպ իտիմիշ օլմագ սուրէթիլէ գապինէթօլարա թէպլիղ իտիլտիկի թագտիրտէ հիչ պիր թարաֆտան իճթիրազ իտիլմէյէրէք Պերլին ահանամէսինէ վազը իտգա իտէն տէվլէթլէր նամընա մէվգքի թաթպիգէ գօնուլ մասընա մուվաֆագաթ իտիլէճէյի՝ Պերլինճէ գավիչն իւմիտ իտիլմէքտէ իմիշ։

* * *

Սօֆիատան վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, Սօպրանիէ մէճլիսի՝ պիրի՝ ազանըն սուրէթը ինթիխապը հագգընտա թէտգիգաթ իճրա վէ ինթիխապանամէլէր իճատտիգ իմմէք, վէ տիկէրի՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն նումագրնա վերիլճէճէք ճէվապը հազրըլամագ իւզրէ էքի գօմիսիօն թէչքիլ իմիշ տիր։

Սօպրանիէնին պու կիւն տախի իճթիմար մուգաբրէր իտի։

* * *

Տէրա կազէթասընըն Տէրսաատէթտէքի մուխպիրի՝ Պուլկար Էկզարգը Եուսիֆ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ պիր միւքալէմէսինի իշար իմիշ տիր։

Եուսիֆ էֆէնտի՝ քէնտիսինին էֆքեարընա տաիր Թայմ կազէթասը մուխպիրինին բիվայէթլէրի պէտասս օլուղընը, վէ քէնտիսի Պուլկարիսթան մէմուրը մախսուս Մ. Վուլգովիչի գապուլ իմմէտիկկինտէն, մուամիլէ յհին՝ Ինկիլթէրատան ավտէթ իտէն Մ. Գալչէֆ նամ զաթը քէնտիսինին նէզտինէ կէօնտէրմիշ օլտուղընը, վէ Մ. Գալչէֆ տախի միւքեալէմէլէրինէ տաիր պիր թագրմ արաճիֆ նէշր իմիշ օլտուղընը պէյանլա տէմիշ տիր քի, «Սօֆիա հիւքիւմէթինին արզուսը վէճհէլէ, բալիթիգայա միւտախէլէ, վէ մէմուրինը բուհանիյէնին խտարէի հազրէլյի գապուլ իմմէսինի թավսիյէ իտէմէմ։ Թընօվա Գանունը Էսասիսի ահքեամինճա, բահիպլէր՝ հուգուգը սիյասիյէի հարկ տիրլէր. անլէր հէմ մէպուս ինթիխապ իտէրլէր, վէ հէմ տէ մէպուս օլապիլիրլէր։ Պէն անճագ պիր ըհիսը բուհանի օլտուղըմ տան, անլէրին էֆքեարընա միւտախէլէյէ սելահիյէթիմ եօգ տըր։ Մէսելա Մ. Սթամպուլօֆ ալէյհինտէ պուլունան պիր բարատա՝ մուամիլէ յհին լէհինտէ բէյ վէրմէսինի թալէպ իտէպիլմէմիշմ։

«Գէնտի թարլասընը պիզգամ դէր իտուպ քէօյլուլէր իլէ պէրապէր եաշամագտա օլան պիր բարազ մէմիլքէթինին հալինի պիզտէն ալէա պիլիր։ Իտարէի հազրէ՝ բարազլարը մաաշլարընը թէնգիհ իմմիշ տիր։ Պուլկարիսթանտա էֆքեարը միւքրիթէ էրպապը՝ բարազլարըն իրֆաք վազիֆէսինէ մուավէնէթ իմմէտիքքէրի հալտէ, անլէրի խսթիխսամ իմմէք իսթէյօրլար։

«Էտիրնէ վէ Սէլանիք վիլայէթլէրինտէ 900,000 նուֆուս գատար Պուլկար էհալի պուլունտըղընան, 12 մէթրօբօլիտիկէ միւնգասէմտիր։

«Զաթը հազրէթը Բատիշահինին վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին էֆքեարը մատէլէթիսթէրանէսի վէճհէլէ, 2 սէնէ էվվէլ մէգքիւր վիլայէթլէրտէ Պուլկար մէթրօբօլիտլէրի նասպ ու թային օլընմագ իւզրէ իքէն, Ֆիլիպէ վագասը գուհուր իտէրէք, մուճիպը ֆիթնէ վէ հագգըմզտա ճարիպը սուի զանն օլմուշ տըր։

«Հաթթա Ֆէնէր բաթրիգխանէսինին նիմ բէսմի կազէթասը տիմէք օլան Գանանինո-բիւլու՝ էքզարգօսընը Տէրսաատէթտէ պուլընմասը մէգքիւր բաթրիգխանէյին հուգուգը խիլաֆընտա օլուպ օլմատըղընը միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Ռում բաթրիգի Տիօնէպիոս էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան ռուհանի վէ ճիսմանի մէճլիսլէրին տավէթ օլընտըղընը պէյան իթմիշ տիր։

«Իչթէ Պուլկարիսթանը խարապ իտէն զաթլար իլէ իչթիրաք իթմէտիկմէնէ, Մ. Վուլգովիչին թէչվիգաթը իլէ էքզարգօսխանէյին իլլասընա գատար գէյամ օլընմիշ տըր։»

* * *

Պուլկարիսթան բէհսը վիւքէլասը Մ. Սթամպուլօֆին մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Պուգրէչէ կիտիպ Ռումանիա բէհսը վիւքէլասը Մ. Պրաթիանօ իլէ միւլագաթ իտէճէյի վէ գրալ Շալ թարաֆընտան գապուլի մէմուլ պուլընտըը խապէր վերիլիյօր։

* * *

Պուլկարիսթան բէհսը վիւքէլասը սապրգ Մ. Բատսօլավօֆին թարաֆտարլարընտան 150 քիչի՝ բրէնս Ֆերտինանտա աթիտէքի իսթիտայը իճա իճթիմշէր տիր։

«Ֆէքամէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

«Պուլկարիսթան Գանունը-էսասիսինին 86ընճը մատտէսինին ահքեամընա թէվիֆիգէն պիզճիւմէք Պուլկար էհալիսի՝ սեպատեմբերին 26սընտա հուգուգը մէտէնիյէ վէ պէլէտիյէսինտէն իսթիֆատ յէ տավէթ օլընարաղը հալտէ, պիզ Սօֆիա էհալիսինտէն պուլունտըղըմզ հալտէ պիր թագըմ թէտապիրը զայը մէշրուէ իլէ պու հուգուգըն իճրասընտան մէն օլունտրդ։ Նէօլէ քի, տախիլիյէ նազրընը էմրի իւզրինէ եէմ ինթիխապտա կէճէլէյին բօլիս թարաֆընտան պազըմըզ խանէլէրի միւտե վէ պազրմըզ սօգագտա տերտեսթ օլունարագ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ իտիք։ Պու սուրէթլէ 3-4 կիւն թէվգիֆ օլունարագ, խիթամը ինթիխապաթտան սոնրա սէպիլմիզ թախլիյէ գրընը։

«Պուլկարիսթանտա մէրի իւլ իճրա օլան գավանին վէ նիզամաթ՝ հուգուգը էհալիյի թէէմին իճթիկի հալտէ, մագամի իպթիտարտա պուլունան զէվաթը հագգընմըզտա իճրա իճթիքլէրի զուլմ՝ էն մուգատտէս հուգուգումզտան պիզի մահրում իթմիշ տիր։

«Հուգուգը մէզքիւրէտէն իսթիֆատ իտէճէկիմիզ կիւն, հիւքիւմէթ թարաֆընտան իպ ամէթկեահրմզա վէ հուբբիյէթը չախսիյէմիզէ ատէմը թաարրուզ գահատսիզէ մուդայիր օլարագ թէզգիֆ օլունուպ, իճթահ ըէյ իճմէքտէն մահրում պրրագրլտրզ։ Պունըն իւզերինէ Սօպրանիյէ մէճլիսինէ հագգլարընտա էմնիյէթի տերքեար օլան զէվաթը ինթիխապ իտէմէտիկիմիզտէն պաչգա, իճրա օլունան ինթիխապաթըն ուսուլը մէրիյէյէ մուվաֆրգ օլուպ օլմատըղընը թէտգիգ վէ թահգիգտէն տախի մահրում պրրագրլտրզ։ հիւքիւմէթին հագգրմզտա իճրա իճթիկի զուլմ ու թէատտիյի զաթը ֆէխամէթսիմաթընդա արզ իլէ հայաթ վէ նամուսրմզին վէ հուգուգը մէշրուէմիզին մուհաֆազասը էմնիտտէ լազմ կէլէն էվամիրի իճա իսէճէկինիզի իւմիտ իտէրիզ։»

ՄԸՍԸՐ

Սիւվէյիշ գանալը մէսէլէսինէ տաիր Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա տէվլէթլէրի պէյնինտէ հասրլ օլան իճթիլաֆ՝ հէնուզ ըէսվէն Պապը Ալիյէ թէպլիղ իտիրմիշ օլմայրպ, դավիէն զանն օլընտրղընա կէօրէ, պու պապտէքի միւզաքէրաթա՝ չէհրմիզ Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մոնթէպէլլօնըն Ֆրանսատան Տէրսաատէթէ (պու կիւն) միւվասլէթի իւզերինէ իպթիտար օլունաճաղընտան, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ քէնտիսինէ արզը քէյֆիյէթ իտիլմէճէ, օլապտէքի միւթալաաթընը պէյան ու իշար իտէճէք տիր։

Սիւվէյիշ գանալը մէսէլէսինին՝ գապինէթօլար պէյնինտէ տօղրուտան տօղրույա միւզաքէրաթ ճէրէյանը սուրէթի՝ իլէ մի, եօգսա պիր գօնֆէրա՞նս ագտը իլէ մի հալ օլունաճաղը հագգընտա տախի հէնուզ մալիսմաթ եօգ իսէ տէ, միւզաքէրաթըն էվվէլա տէվլէթլէր պէյնինտէ թէաթիի էֆքեար սուրէթիյլէ ճէրէյան իտէճէյի, վէ ֆագաթ պու սուրէթտ՝ նէթիճէյի մամլուպէյի հասրլ իթմէտիկի թագտիրտէ գօնֆէրանս ագտը գարարլաշտըրըլաճաղը զանն օլընմագտա տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 29 հոկտ.

Զանն օլընտրղընա կէօրէ, բիյաէթը ճիւմհուրիյէթճէ զուհուր իտէն պուհրանըն էօնիւնի ալմագ իչին Մէճլիսա մէպուսանըն էքսէրիյէթի՝ նէյնն ախզուրիթասը մատտէսի հագգընտա իճրան թահգիգաթ թալէպինի բէտտ իտէճէք տիր։

Բարիզ 29 հոկտ.

Բրչվաթլա նիչան ալտրրմագ մատտէի մուիմէսինին թահգիգ ու թէտգիգի զըմմընտա պիր գօմիսիօն թէչքիլ օլուպ, մէզքիւր թէքլիֆ միսթաճէլ ատտ օլընարագ էքսէրիյէթը արա իլէ գապուլ օլընմըշ իսէ տէ, մատտէի մէզքիւրէտէ տամատը Մ. Վիլսօնըն զիմէտիալ կէօսթէրիլմէք իսթէնիլմէսինտէ իսրար իտիլմէսինտէն տօղայը բէիսը ճիւմհուր Մ. Ժիլ Կրէվի՝ ինթիֆա իտէճէկինի պիտրիրմիշ օլտրղընտան, բէիսը միշարէյէյհին ինթիֆասընտան հասրլ օլաճագ պուհրանը հալէ մէյտան վէրմէմէք իչիւն էքսէրիյէթը մէպուսան՝ էմրը թահգիգէ տարը պիր գաչ կիւն էվվէլ տէրմիյան օլընրպ գապուլ իտիլէն թէքլիֆին ըէտտինէ մէճպուրիյէթ կէօրմէքտէ տիր։

Վիէննա 29 հոկտ.

Իմբերաթօր՝ մէպուսան էնճիւմէնէրինի (տէլէկասիօն) հուգուգընա գապուլ իտէրէք, միւնասէպաթը խարիճիյէնին հիւմնիւ հալտէ օլտրղընը, վէ հիւքիւմէթի թարաֆընտան ինթիթիսազ օլրան վէ տարմա սուլհ ու սալահը վէ ահանամէլէր իւզերինէ մուէսսէս հուգուգը մուհաֆազա մէյլինտէ պուլընան բօլիթիգանընը՝ եալընրզ մագհարը թահսին օլմայրզ միհիմմ մուավէնէթէր տախի պուլտրղընը պէյան իթմիշ տիր։

Պուլկար մէսէլէսինէ կէլինճէ, իմբէրաթօր՝ մէսէլէի մէզքիւրէնին թէսվիյէբէզիր օլմատըղընը, վէ լաքին պու մէսէլէնին քէնտի տաիրէի մահալլիյէսինտէ գարարտանտա տէվամ իտէճէկինէ, վէ նիհայէթ Պուլկարըն արզուլարընա վէ ահտանամէլէր ահքեամընա վէ էվրօբա մէնաֆիինէ մուվաֆրգ պիր սուրէթտէ հալլ ու թէսվիյէ օլընճաճաղընա իմիտի պէրքէմալ օլտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Բարիզ 30 հոկտ.

Մէճլիսը Մէպուսան բէնճէնպէհ կէնինինէ գատար թաաթիր միւզաքէրաթ իտէրէք, եէվմի մէզքիւրտէ 100տէ 4 պուլունգ ֆահզլի ահամին թէպտիլ ու թահվիլի լայիհասընը թահթը միւպահասայա ալաճագտը։

Բրչվաթլանիչան ալտրրմագ մատտէսինին թահգիգի մէսէլէսի՝ հաֆիֆէնմիշ կէօրինիյօր։ պայլրճա բէիսը ճիւմհուրը՝ իսթիֆատէն պահս իթմիշ օլմասը սահիհ տէյլիշ տիր։

Մ. Թիպէրիւսին Պէյօղլընտա Հաճօրալօ խանընտա 7 վէ 8 նումէրօտա վագը օլուպ էնվաի գատրն էլպանէրի վէ սարբէ ֆիրքալար օլունան մէշհուր ԼՈՒՎՐ նամ մաղազասընըն իլանը պու կիւնքի նիսսէմիզլին Յիւնճիւ սահիֆէսինտէ միւնտերիճ տիր։

Բարիզին պէյօղլը ԲՐԷՆԹԱՆ մաղազալարընըն իլանը իչիւն սոն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա։

(ՏԱԽԻԼԻՃԷ հալատիսաթը իչիւն սոն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճումա կիւնքի նիսսէմիզտէ Քաղ. ժողովին պաղը գարարլարընը նէյշ իթմիկիմիզ սրրատա Թիպան Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնընն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինէ թագտիմ օլունան պիր բրօթէսթօնամէսինի տախի զիբը իթմիշ իտիք։

Ալտրղրմիզ մալիսմաթը ախիրէյէ կէօրէ, Քաղ. ժողով՝ իսթիտամի մէզքիւր մուճիպլինճէ Թիզան Ուսումն. Ընկերութիւնընն հիմանալարը հագգընտա թահգիգաթ ու թէտգիգաթ իճրա օլունմասընա գարար վերմիշ տիր։

——

Տիարպէքիր Կրօն. ժողովը իլէ տիկէր պաղը զէվաթ թարաֆընտան Բաթրիգխանէյէ պիր թահրիրաթ իրսալ իտիլմիշ օլուպ, պունտա Բաթրիգ վէքիլի Իսթիճեան Գեր. Տ. Գէորգ վարդապետին օրաճա մատրուճ օլմամասը տերմիյան իտիլէրէք, բուհանիի մուամիլէյհին Տիարպէքիր առաջնորդըղընա ախիրէն վագը օլան ինթիխապընըն ֆէսխինէ չալըշըլմագտա տըր։

Մէսմուիմիզ կէօրէ, թահրիրաթը մէզքիւրէյի իմդա իտէնլէր միյանընտա, Իսթիճեան Գեր. Տ. Գէորգ վարդապետին Տիարպէքիրէ Առաջնորդ ինթիխապ օլընմասընա բէյ վէ գուրա «էրէնլէր տախի պուլընմագտա օլմաղլա, պու խուսուս՝ Տիարպէքիրին հալը պուհրանի թիմալը հազրէրընտա մէսէլէյի տաճա գիյատ տիւշրը միւշքիլաթ իթմէզ մի։

Բաթրիգ վէքիլիկի՝ նրսֆ բաթրիգլիք տիմէք օլտուղընտան, թային օլունտուղը մէմուրիյէթլէրտէ քէմալը սրտգ վէ իսթիգամէթլէ իրֆաք մէմուրիյէթ իտէն վէ հիւսնիւ հալ ու ախլագ սահիպի օլան վէքիլը լահրդ Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ՝ Տիարպէքիրտէն ճահա վասի պիր վիճակ պիլէ առաջնորդլրգ իտէպիկիր։ Բուհանիի մուամիլէյհ Բումանիա վէ Թրանսիլվանիատա Այցելու հովիւ օլմուշ վէ Սամաթիա կիպի վասի պիր թաղտա քարոզիչլիք իթմիշ օլտուղը կիպի, չիմտի տէ Բաթրիգ վէքիլի, Դատաստանական Խորհուրդ Նախագահը վէ Կրօն. ժողով ազասը պուլունըպ, պունճա մէմուրիյէթլէրտէ իպրազը էհլիյէթ վէ ալիյաթը թամամ իթմէքտէ պուլընը յօր։

——

Էվվէլճէ իլան օլընտրղը վէճհէլէ, տիւնքի բազար կիւնիւ Օրթաքէօյտէ Բարեսիրաց Ընկերութիւն թէաթրօսընտա Մանկունի Գեր. Տ. Վահրամ Եպիսկոպոսըն բիյասէթի թահթընտա Հայկական Կրթարան մէրթէպէնին թէվգիի միւքեաֆաթ ըէսամի բէք մուհթանթան պիր սուրէթտէ սամիմիլէ յհիմ մուալլիմէրին էսասիսինի պիրբը պիրբը թաատատ էյլէմիշ տիր։

Գուրգէն էֆ. իլավէի մէգալ իտէրէք, մէքթէպէն բրօկրամընա հուգուգ տէրսի տախի զամմ օլունտրղընը, վէ պու տէրսի Սուրբեան Աւետիս էֆ.ենն տէրէօհտէ իթտիկինի պէյանտէն սօնրա, Հայկական Կրթարանա քէմալը էմնիյէթլէ թէչվիգաթընը տիրիղ իթմէէսինտէն տօլայը միլլէթէ արզը թէչքիբ իթմիշ, վէ խիթամը մէգալէսինտէ, զիրնէթը մէզքիւրէյի թէչրիֆէ բաղպէթ իտէն պիլճիւմէք ըէհալայինն վէ հուզզարը իյիֆի վազիֆէի չիւքրան էյլէմիշ տիր։

Գուրգէն էֆ. Նուրգրնա խիթամ վերմէզտէն էվվէլ, 1885 սէնէսինտէ մէքթէպտէն չգան վէ 22 եաշընտա պուլընան Հայկ. Կրթարան չակիրտի Աճէմեան Զարեհ էֆ.ենն պիր հաֆթա գատար ագտէմ վէֆֆաթ իթտիկինի տախի զիբը իլէ, պու զայրն պիլճիւմէք թալէպէի մէքթէպ վէ մուալլիմինի միսթաղրագը եաս ու քէտեր իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Բաբօրթօնըն խիթամընտա թէվզիի միւքեաֆաթ իճրա օլունուպ, արա եէրլէրտէ բիյանօ իլէ պէրապէր լաթիֆ նազմէլէր թէրէննիւմ օլընմիշ տըր։ Քէզա էլսինէի միւխթէլիֆէտէ պաղը չէյլէր գրաաթ օլունուպ, էղճիւմէ Պ. Լևոն Կիւլպէնկեանըն Ինկիլիճէճ վէ Պ. Արմենակ Իբէկեանըն Ֆրանսըզճա գրաաթ իթտիքլէրի չիրլէր այրճա չայանը եատ ու թիդքեաբ պուլընմըշլար տըր։ Ճակիրտան միւքեաֆաթ օլարագ կիւզել եալտըղը քիթապլար ախզ իտուպ, միւսթահսան թալէպէ միյանընտա պիլճասասա աթիտէքիլէր չայանը մէհհ ու սէհա պուլընմըշլար տըր։

Պ. Լևոն Կիւլպէնկեան (6ճը արնֆան.)
Պ. Ստեփանիգազարեան. (5ճի »)
Պ. Ռուբէն Սամուէլեան. (4ճի »)

Պունլար՝ քէնտի սընրքիարընտա պիրինճի չըգրպ, կիւզել միւքեաֆաթլարա վէ հուզզարընն էլ չրրմալարընա նաէլ օլմըշլար տըր։

Թէվզիի միւքեաֆաթ խիթամ պուտրգտա, Եսայեան Էմմանուէլ էֆէնտի՝ քէլամէ աղազ իտիպ, պիր լիսանը պէլիլ իլէ Գուրգէն էֆէնտիյի մէհհ ու թահսին իտէրէք, էֆէնտիի մուամիլէ յհին մէարիֆէ օլան խրամէթինտէն տօլայը չայանը մէհհ ու սէնա օլտրղընը պէյան իթմիշ, վէ մէքթէպին թէրագգէյաթը վագրասընտան տօլայը արզը չիքրան էյլէմիշ տիր։

Փափազեան Գեր. Տ. Յակոբ վարդապետ տախի լիսանը միւէսսիր իլէ մէարիֆը միլլիյէտէն պահս իտուպ, պունըն ֆէվաֆտ ու մուհասսէնաթը ազիմէսինի թաատատ իթմիշ, վէ հուզզար թարաֆընտան տէֆաթլէ էլ չրրբլարագ ալգըշլանմըշ տըր։

Մանկունի Գեր. Տ. Վահրամ Եպիսկոպոս տախի՝ մուալլիմիք թարիգգ միշքիլինտէ իսիթիարը խրամէթ իթմիշ օլան մէքթէպ միւտիրինէ պազը մեգալաթը թէչվիգիյէ իրատընտան սօնրա, պիլճիւմէ մուալլիմին վէ թալէպէկեան հագգընտա տուալար իթմիշ, Կրթարանը թէրագգէյաթը վագրասընտան տօլայը պէյանը մէհհունիյէթ էյլէմիշ վէ Մէթպուր մուֆախամմրզ Բատիշահը մէարիֆբէրվեր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէզանիւրը էօմր ու իգպալը Շահանէլէրի իչիւն իճրան թէմէննիյաթ իտէրէք զինէթէ խիթամ վէրմիշ տիր։

Զինէթը մէզքիւրէնին խիթամընտա ժիմնաթիգ մանօվրալարը տախի իճրա օլընըպ, շակիրտանտան պիլճասասա Պ. Անդրէաս Գասպարեան քէֆֆէֆի հուզզարընն թահսին ու աֆերինինէ մազհար օլմուշ տըր։

ԿԻՐՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան մէսէլէսինի միւզաքէրէ իչիւն Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը ըլյասէթինտէ պուլընան գօմիսիօնը ալի՝ էվվէլքի կիւն տախի ագտը իճթիմա իտէրէք միւզաքէրաթը ճէտիտէտ պուլընմիշ, վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրի տախի գօմիսիօնա ճէլալ ու տավէթ օլընարագ պիր միւտտէթ հազրը պուլընմիշ տըր։

* * *

Պուլկարիսթան մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչիւն ճանիպը Պապը Ալիտէն Բէթէրսպուրկ գապկէնէթօրնա պու կիւնլէրտէ թէպլիղմաթը ճէտիտէ իճբաար գարարկիր օլմուշ տըր։

Մէսմուաթա կէօրէ, չու թէշէպպիւտէն մագսէտ՝ հէնուզ տաբէրի իսթիլաֆտան թէմամը իլէ գուրթարըլմայան պաղը մատտէլէրին թէվիյէսի տիր։

* * *

Բիվայէթէ կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ պիր զեմանտան պէրու Պուլկարիսթանտա հիւքմէրմա օլան գաբըշրգ հալին տէֆի զըմմընտա Ռուսիա թարաֆընտան մուգու պուլան թէքլիֆլէրին Վիէննա, Բօմա վէ Լօնտրա գապկէնէթօլարը թարաֆընտան բէտտինէ պայշրճա սէպէպ՝ թէքլիֆաթը մէգքիւրէնին թաթ պիգաթրնտա Պերլին ահանամէսի ահքեամընտան պիր տերէճէյէ գատար ռէգգանմագ լազմ կէլճէճ յի մատտէսի իտուկինի նազարը տըգգամա ալարագ, պու սէհանէյէ տէ մահալ գամմագ իւզրէ եէնի պիր սուրէթը թէվիյէ թասվիր ու իմիշ, վէ պունըն տէվլէթլէրէ բէսմէն թէպլիղի մէսուլիյէթինի գապուլ իմմէմէլի պէրապէր նիմ բէսմի սուրէթտէ գապինէթօլարա իսպարը քէյֆիյէթի էյլէմիշ իմիշ։

Բրէնս Պիզմարգին թասմիմ էյլէտիկի բլան՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Պուլկարիսթանտա ահտէն հարի օլտրը հուգուգը հիւքմաբի միւլասէսիյէթ իսլահը ահվալ զըմմընտա Պուլկարիսթանա կէօնտէրիլէճէք պաչրճա մէմուրին Օսմանը օլմասը էսասընա միւսթէնէտ օլուպ, Պուլկարիսթանա կէօնտէրիլէճէք բրէնս գամմագամընին մէմուրիյը Օսմանիյէտէն պիր զաթ օլմասընը վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր պիր տէ Ռուս մէմուրը պուլընըպ, իսլահը ահվալէ մուավէնէթ էյլէմէսինի թէքլիֆ էյլէմէքտէ իմիշ։

* * *

Սօֆիատան վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, Սօպրանիէ մէճլիսի՝ պիրի՝ ազանըն սուրէթը ինթիխապը հագգընտա թէտգիգաթ իճրա վէ ինթիխապանամէլէր իթատիդ իմմէք, վէ տիկէրի՝ բրէնս Ֆերտինանտըն նումագրնա վերիլճէճէք ճէվապը հազրըլամագ իւզրէ էքի գօմիսիօն թէչքիլ իթմիշ տիր։

Սօպրանիէնին պու կիւն տախի իճթիմար մուգաբրէր իտի։

* * *

Տէրա կազէթասընըն Տէրսաատէթտէքի մուխպիրի՝ Պուլկար Էկզարգը Եուսիֆ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ պիր միւքալէմէսինի իշար իթմիշ տիր։

Եուսիֆ էֆէնտի՝ քէնտիսինին էֆքեարընա տաիր Թայմ կազէթասը մուխպիրինին բիվայէթլէրի պէտասս օլուղընը, վէ քէնտիսի Պուլկարիսթան մէմուրը մախսուսը Մ. Վուլգովիչի գապուլ իթմէտիկկինտէն, մուամիլէ յհին՝ Ինկիլթէրատան ավտէթ իտէն Մ. Գալչէֆ նամ զաթը քէնտիսինին նէզտինէ կէօնտէրմիշ օլտուղընը, վէ Մ. Գալչէֆ տախի միւքեալէմէլէրինէ տաիր պիր թագրմ արաճիֆ նէշր իթմիշ օլտուղընը պէյանլա տէմիշ տիր քի, «Սօֆիա հիւքիւմէթինին արզուսը վէճհէլէ, բալիթիգայա միւտախէլէ, վէ մէմուրինը բուհանիյէնին խտարէի հազրէլյի գապուլ իթմէսինի թավսիյէ իտէմէմ։ Թընօվա Գանունը Էսասիսի ահքեամընճա, բահիպլէր՝ հուգուգը սիյասիյէի հարկ տիրլէր. անլէր հէմ մէպուս ինթիխապ իտէրլէր, վէ հէմ տէ մէպուս օլապիլիրլէր։ Պէն անճագ պիր ըհիսը բուհանի օլտուղըմ տան, անլէրին էֆքեարընա միւտախէլէյէ սելահիյէթիմ եօգ տըր։ Մէսելա Մ. Սթամպուլօֆ ալէյհինտէ պուլունան պիր բարատա՝ մուամիլէ յհին լէհինտէ բէյ վէրմէսինի թալէպ իտէպիլմէմիշմ։

«Գէնտի թարլասընը պիզգամ դէր իտուպ քէօյլուլէր իլէ պէրապէր եաշամագտա օլան պիր բարազ մէմիլքէթինին հալինի պիզտէն ալէա պիլիր։ Իտարէի հազրէ՝ բարազլարը մաաշլարընը թէնգիհ իմմիշ տիր։ Պուլկարիսթանտա էֆքեարը միւքրիթէ էրպապը՝ բարազլարըն իրֆաք վազիֆէսինէ մուավէնէթ իմմէտիքքէրի հալտէ, անլէրի խսթիխսամ իմմէք իսթէյօրլար։

«Էտիրնէ վէ Սէլանիք վիլայէթլէրինտէ 900,000 նուֆուս գատար Պուլկար էհալի պուլունտըղընան, 12 մէթրօբօլիտիկէ միւնգասէմտիր։

«Զաթը հազրէթը Բատիշահինին վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին էֆքեարը մատէլէթիսթէրանէսի վէճհէլէ, 2 սէնէ էվվէլ մէգքիւր վիլայէթլէրտէ Պուլկար մէթրօբօլիտլէրի նասպ ու թային օլընմագ իւզրէ իքէն, Ֆիլիպէ վագասը գուհուր իտէրէք, մուճիպը ֆիթնէ վէ հագգըմզտա ճարիպը սուի զանն օլմուշ տըր։

«Հաթթա Ֆէնէր բաթրիգխանէսինին նիմ բէսմի կազէթասը տիմէք օլան Գանանինո-բիւլու՝ էքզարգօսընը Տէրսաատէթտէ պուլընմասը մէգքիւր բաթրիգխանէյին հուգուգը խիլաֆընտա օլուպ օլմատըղընը միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Ռում բաթրիգի Տիօնէպիոս էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան ռուհանի վէ ճիսմանի մէճլիսլէրին տավէթ օլընտըղընը պէյան իթմիշ տիր։

«Իչթէ Պուլկարիսթանը խարապ իտէն զաթլար իլէ իչթիրաք իթմէտիկմէնէ, Մ. Վուլգովիչին թէչվիգաթը իլէ էքզարգօսխանէյին իլլասընա գատար գէյամ օլընմիշ տըր։»

* * *

Պուլկարիսթան բէհսը վիւքէլասը Մ. Սթամպուլօֆին մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Պուգ

ՍԷՏԱՆՏԱՆ

ԷՎԷԼԻ ՎԷ ՍՕՆՐԱ

9

Պունտան մուգատէմքի պէնտիմիզտէն տէ անլայշրլմրշ օլմալը տրը քի, 1870 սէնէսինտէ վուգու պուլան մուհարեպէ, հէման 1867 տէ վուգուա կէլէճէք իտի իսէ տէ, զիբը օլշան պազը միլահազալար, վէ Բարիզ սէրկիի ումումիսի, իշին էօնիւնիւ ալմշլար իտի։

Իւշիւնճիւ Նաբօլէոն, Այէմանիատան պիր մրգտար եէր ալրպ, Բրուսիանշն ֆէվգէլատէ պէօյիւմէսինէ գարշլրզգ պիր «Թազվինթի» էլտէ իտէմէզ իսէ, քէնտի թախթընտա տախի գավիճէ օթուրամայաճաղրնը բէք ալէա պիլմէքտէ, վէ պունա պիր եօլ արամագտա իտի։

Հարպ իմմէքսիզին Այէմանիատան պիր բարմագ եէր պիլէ գօբրամագլրզրն սրրալարը վէ ֆուրսաթլարը արթրզգ կէշմիշ օլտրզրնը անլատը։

Լիւքսէնպուրկը օլսուն բարա իլէ սաթրն ալրպ Ֆրանսայա իլավէ իթմէք թասավուրը, Նաբօլէոնրն էն սօն սուլճճուլանէ թէճրիպէսի իտի. վէ արթրզ օ տախի ճրզգ չրգտրզրնտան, Պիզմարգրն էլինտէն սուլճէն ալրնամայաճագ շէյին, հարպէն ալրնմասրնա գարար վէրիրէճէք իտի իսէ տէ, քէնտի ժէնէրալլարը, վէ ալէլհուսուս մարէշալ Նիել, Բրուսիայա գարշը հարպ օլունտրզրնտա հիշ պիր մուվաֆֆագրյէէթ իմմիտի պուլունմատրզրնը աչգտան աչրզա քէնտիսինէ պէյան իթմէքտէ իտիլէր։

Պիզմարգ քէնտիսի տախի պիր տէֆա 1867 սէնէսինտէ, վէ պիր տէֆա տախի 1870 սէնէսի Նոյեմբեր այրնտա, շու աթիտէքի սէօզլէրի սէօզլէմէշ տիր։

«Նաբօլէոն, 1866 սէնէսինտէ չօգ իշ կէօրէպիլիր իքէն, օ միսայտա սրրատան նէ սուրէթլէ խթիֆատէ իտէպիլիր օլտրզրնը պիլէմէտի։

«Վագա Այէմանիատան եէր ալամագ իտի։ Ֆագաթ պիզ Աւսթրիանրն իւզէրինէ եէրբուտիյմիզ սրրատա, Ֆրանսա իլէ ուզրաշաճագ հալտէ պուլրնամայաճաղրմրզտան, սօնրատան էլինտէ պիր թուրմագ օլմագ իւզրէ, մուվագգաթ սուրէթտէ Պէլճիգայա կիրէպիլիր իտի։

«Վագա Պէլճիգայա կիրմէք իշին Ինկիլթէրրայը տա տուշիւնմէք լազրմ կէլիր։ Ֆագաթ Նաբօլէօն, Ինկիլթէրրայա տա պիր թէէմինաթ վէրէպիլիր իտի. եախսա Ինկիլթէրրանրն բէյլինի թահտիլ իտէմէտիյինտէ, օ տախի Պէլճիգանրն Անթուէրր լիմանրնը զապթ իտիպ, Պէլճիգանրն տիկէր գրթալարը, Այէմանիայա գարշը պիր բէհին մագամրնտա Նաբօլէօնրն էլինտէ գալապիլիր, վէ պու սուրէթլէ, սօնրատան պիզիմ իլէ, ուզրաշմագ իշին էլինտէ պիր գուվվէթ պուլունմուշ օլապիլիր իտի։»

Բարիս սէրկիի ումումիսի, հիւքմատարլարը վէ բրէնսիպէրի, վէ տիբլոմաթլարը վէ ժէնէրալլարը Ֆրանսա բայիթախթրնա ճէմ իթմիշ օլտուզունտան, հարպ պուլութլարը տախի ուֆուգտան մահվ օլմագտա իտիլէր։

Թիւլերրի սէրայընտա, սուրէթի զահիրէտէ, էյլէնճէլէրտէն, տավէթլէրտէն, շէնլիքլէրտէն, վէ Բարիսէ կէլմիշ օլան մուազզամ միւսաֆիրլէրէ Ֆրանսայա շաեան հիւնի գապուլիյէթլէրտէն պաշգա պիր շէյ իւզէրինէ տիւշինիւլմէմէքտէ տիր կիպի կէօրիւնիւպ, զանն խտէրսին քի պու շաշաա վէ բարլագլրգ, Նաբօլէօնրն սալթանաթ կիւնէշինին պաթմասրնտան էվվէլքի հալը ազամէթինէ պէյնկէմէքտէ իտի։

Ֆագաթ եէնէ պէօյլէ պիր զէվգու սէֆա վէ շաշաա սրրասրնտա տախի, բօլիթիգաճա եէնի պիր պօզուգլրգ զուհուրա կէլէճէք իմիշ։

1863 սէնէսինտէքի Լէհիսթան իսթիքլալը, հէնուզ Բարիստէ ունուլմուլմամշ իտի։

Մէզքիւր խսթիքալ հէնկեամրնտա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա էհալիլէրինէն Բուսիայա գարշը նէ գատար թահրիզ օլունմուշ օլտուգլարը մալիմ տիր։

Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա տէվլէթլէրի քէնտիլէրի տախի, էհալիլէրինէն հէյեճանյարընտան միլթէէսիր օլարագ, նիհայէթ պիր գաշ տէֆալար Բուսիա տէվլէթինէ նօթալար թագտիմ իյլէմէյէ մէճպուր օլտուլար, վէ Ավսթրիա տէվլէթի տախի մէզքիւր նօթալարա իշթիրագ էյլէմէքտէ իտի։

Պու սէպէպտէն նաշի, Բուսիա տէվլէթի իլէ, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի պէյնինտէքի միւնասէպաթ բէյտէրբէյ կէրկիլէշիպ, նիհայէթ իշ օ սրրալարա կէլմիշ իտի քի, Բուսիա իլէ միւշարէլէյհիմա տէվլէթլէր պէյնինտէ, վէ խուսուսի իլէ Ֆրանսա վէ Բուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ, հարպա բամագ գալմրշ իտի։

Թարաֆէյինին հիտտէթլէրի կէրէյի կիպի գապարմրշ օլուպ, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի, Բուլարրն գբյագլրգլարրնը թայէիպ էյլէտիրլէրի սրրատա, Բուսիա տէվլէթի տախի այան աշէքեար խտասա էյլէմէքտէ իտի բի, Լէհիսթան իսթիքլալը տէնիլէն շէյ քէնտի հալինէ պրագրլտրզրնտա բէք չարուգ սէօնէպիլիր, ֆագաթ խարիճտէն ֆիթիթ վէրէնլէր, վէ էրպապը իսթիքլալը թահրիք ու թէշվիգ իտէնլէր պուլրնտրզրնտան, իշ կիթտիքճէ ուզանմագտա, վէ Բուսիա տէվլէթինճէ տախի լիւզումրզ եօրկունլրգլար զուհուրա կէլմէքտէ իտի։

Պունունլա Բուսիա տէվլէթի աչրգտան աչրզա տիմէքտէ օլույօր իտի քի, Լէհլիլերի գրզրշտրբանլար, Ինկիլթէրա, Ֆրանսա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի իտիլէր։ Վէ պունտան տա անշայրյր քի, Բուսիա իլէ պիր հարպ վուգուի, նէ՝ տէրէճէյէ գատար իհթիմալ գաբուսրնա եագլաշմրշ, վէ թարաֆէյինին հիտտէթի տէ նէ՝ գատար գապարմրշ իտի։

Վագա նիհայէթ Լէհիսթան իսթիքլալը պասթրրրլրպ, էօյլէ պիր հարպը ազիմ գօրգուլարը տա մահվ օլուպ կիթտիլէր։

Ֆագաթ Բարիզ էհալիսի, Բուսիանրն քինայէլէրինի ունութմամշ իտի։

Մալիւմ տիր քի, Բարիս սէրկիի ումումիսինի զիյարէթ իտէն պէօյիւք հիւքմատարլարտան պիրիսի տախի, Բուսիա խմբէրաթօրը միւթէվէֆա պէտապախթ Իքինճի Այէքսանտր իտի։

Պիր ատէմին խանէսինէ միւսաֆիր կէլէն պիր շախսա, խանէ սահիպի թարաֆընտան հագարէթ իտիլմէսի կիպի, պիր էհալինին բայիթախթրնա միւսաֆիր կիթմիշ օլան պիր հիւքմարա, օ էհալի թարաֆընտան հագարէթ վուգու պուլմասը տախի այրպ պիր շէյ իսէ տէ, էգճիւմէ, իլէրուտէ Ֆրանսա վիւքէլլրը մէմուրիյէթինէ կէշէճէք գատար հայտիրէթ սահիպի պիր գաթ, եանի Մ. Ֆլօքէ քէնտիսի, պէօյլէ պիր գուսուրտա պուլընմագտան չէքինմէտի։

Վագա պունտան բէք ազ պիր միւտտէթ էվվէլ, Ֆրանսա վիւքէլալրզրնրն տա էն միհիմմ պիր գրսմընը տէրէօհտէ էյլէմիշ օլան Մ. Ֆլօքէ, խտարէյի տէվլէթ պաշընա կէշտիրլինտէ, իհթիֆագրնա օլ գատար պէյանը արզու իտիլէն Բուսիանրն խօշնուտսրպլրզրնը պասթրրմագ իշին, զիբը օլրնան հագարէթին միշարէլէյհ թարաֆրնտան վուգու պուլմալրզ, նամալիմ պիր գաթ թարաֆրնտան զուհուրա կէլմիշ օլտրզրնա խնատ իտիրտի իսէ տէ, թէվարիխ, օ հագարէթին ֆայրի Մ. Ֆլօքէ օլտրզրնը հիւքմ էյլէմիշ տիր։

Իմբէրաթօր Իքինճի Այէքսանտրրն, սէրկիի ումումիյի զիյարէթ իմմէք միւնասէպէթի իլէ Բարիստէ պուլընտրզը հէնկեամտէ, Պէրէզօֆքի նամընտա պիր Լէհլինին միւշարէլէյհէն էօմրիւնէ գատտ էյլէմէք թէճրիւպէսինէ պուլընտրզը տա մալիւմ տիր։

Պիթիւն տիւնեա, մէզքիւր սուի գատտ թէճրիւպէսինէ գարշը պէյանը թէէսսիւֆ էյլէտիրլի սրրատա, Իքինճի Այէքսանտր իմբէրաթօր քէնտիսի տէ Բարիս ատլիյէ նէզարէթինի զիյարէթ իմմէքտէ իքէն, Մ. Ֆլօքէ, իմբէրաթօրուն թա գուլագլարը եանընտա, «Ճաասը՝ն Լէհիսթան» պաղրրմրշ իտի։

Պու հագարէթ, պիր Ֆրանքո—Բուս իհթիհատը թասավուրլարը իւզէրինէ բէք պէօյիւք պիր թէէսիր իճրա էյլէտի։

Պազը Ֆրանսրզ տիբլոմաթլարը, Պիզմարգը ամանա կէթիրմէք իշին Բուսիա իլէ պիր իհթիհատ արզուսրնա պուլընմագտա իքէն, մէմուլին զարի պիր վագա պուլնն էնկէլէրինաէն պիրիսի օլաճագ իմիշ։

Ամրն Լէհիսթան իսթիքլալը հէնկեամրնտա, բրէնս Կօրչագօֆ, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրինին մէզքիւր իսթիքլալա պիր նազարը տօսթանէ կէօսթէրմէյէրի իւզէրինէ պէյանը թէէսսիւֆ իտէրէք, շու աթիտէքի էֆքէարրը մէյտանա վազ էյլէմիշ իտի։

«Ինկիլթէրրայա վէ Աւսթրիայա պիր շէյ տէյէմէմ. ունար պիզիմ թապիի խասիմլէրիմիզ տիրլեր. ֆագաթ Ֆրանսայա նէ՞ տէյէլիմ.

«Ֆրանսա վէ Բուսիա, պիրիպիրլէրինին թապիի միւթէֆիգլէրի տիրլեր. չունքի իքիսինին տէ մէնֆաաթլարը պիր տիր։

«Էկէր իմբէրաթօր Նաբօլէոն պուսնը պէօյլէ օլտրզրնը քէնտիսի տէ թագտիր էյլէմէզ իսէ, վէպալը քէնտի պօյնունա։

«Հիւքիւմէթլէր մահվ օլուպ կիտէրլեր. ֆագաթ միլլէթլէր գալրզրլար։»

Հէլէ քի Բրուսիա գրալը վէ գրբալիցասը տախի Բարիստէ էօյլէ պիր հագարէթէ թէսատիֆ իթմէտիրլեր։

Բարիս էհալիսի, Պիզմարգրն վէ Մօլթքէնին իւզէրինէ տախի պէօյիւք պիր մէրգ նազարը իլէ պագմագտա իտիլէր. վէ թարաֆէյինտէն միւսաֆիրլիք վէ միւսաֆիրբէրվէրլիք վազիֆէլէրինտէ հիշ պիր գուսուրտա պուլընբլմամագտա իտի։

Վագրա Բրուսիա գրալը, գանթ Պիզմարգ, վէ մարէշալ Մօլթքէ, Բարիս իւզէրինէ եիւբիյէճէք օրտունրն հարպ բլանլարրնը տա ճէպլէրինէ գօյմուշ օլարագ Ֆրանսա բայիթախթրնա զիյարէթ կիթմիշլեր իտի։

Աճապա գանթ Պիզմարգ, Մ. Ֆլօքէ թարաֆընտան Բուսիա իմբէրաթօրրնա գարշը վուգու պուլան հագարէթէ, վէ մուախխարէն Բարիս էհալիսինին տէ գաթիլ Պէրէզօֆքի-նին գուրթարբլմասրնա տախի իճրա էյլէտիկի նիւմունէլէրէ նէ՝ նազար իլէ պագմագտա, վէ պու սուրէթլէ Բուսիանրն վէ Ֆրանսանրն պիրիպիրինտէն սօսմալարը իշին նէ՝ գատար պէօյիւք պիր խօշնուտիյէթ հրսա էյլէմէքտէ իտի։

Ֆրանսա իլէ Բուսիա իթթիֆագը, թա Օնունճը Շարլրն կիւնիւնտէն պէրու հէր իքի թարաֆ իշին տէ խայրլը ատտ օլրնմշ, վէ վագթ վագլթ պու իքի միլլէթլէրին տէյլէ իսէ պիլէ, իքի տէվլէթլէրին եէքվիւճուտ պիրլէշմէլէրինէ պէյանը արզու իտիլմիշ տիր։

Ֆագաթ նէ՞ գուվվէթ տիր օ գուվվէթ քի, էօյլէ իքի թարաֆ իշին տէ խայրլը ատտ իտիլէն իթթիֆագրն ճիտտի սուրէթտէ եանի խալիսանէ օլարագ վիճուտէ կէլմէսինի մէն էյլէմէյէ սէպէպ օլրգտան պաշգա, հաթթա Ֆրանսանրն վէ Բուսիանրն պիր գաշ տէֆալար պիրիպիրլէրինին մահվրնա գբյամ իտէճէք տէրէճէտէ եէքտիկէրի իլէ չարբրշմալարրնա պիլէ սէպէպլէյէթ վերմիշ տիր։

Բրուսիանրն բէք պէօյիւմէսի Ֆրանսա կիպի, Բուսիայա տախի մազարրաթը օլապիլիր իքէն, նա՞բլ օլուպ տա անրն տահա զիյատէ պէօյիւմէսինի մէն իթմէք իչիւն «պրատէր» իմբէրաթօրլար, օ սրրատա պիլէ պիրիպիրլէրի իլէ ուզլաշամատրլար։

Ֆրանսայը վէ Բուսիայը եէքտիկէրինին դուճաղրնա սիրէճէք սէպէպլէր կիպի, անլէրի եէքտիկէրինտէն այրրաճագ սէպէպլէր տախի օլմալը, վէ պու սօնրագի սէպէպլէր, էվվէլքիլէրտէն տէ զիյատէ գուվվէթլի օլմալը տրրլար քի, անլէրէ զալիպ կէլէյօրլար։

Ֆագաթ պիզ թէվարիխ եազրյօրզ, եախսա տահա տօզրուսը եազրլանրատան խիւլասա խոյօրզ. վէ հէր նէ գատար քէնտի միթալէսի մախսուսէմիզի տէ իլավէ իթմէքտէ իսէք տէ, տահա էյի տիր քի, պունտան երմի սէնէ էվվէլ, վէ հաթթա պիր Ֆրանսա իմբէրաթօրրը կիւնիւնտէ պիլէ վիճուտէ կէթիրիլէմէյէն պիր Ֆրանգօ-Բուս իթթիհատրրն, չիմտիքի բատիգալ վէ ճիւմհուրիյէթի թապի Ֆրանսանրն կիւնիւնտէ վիճուտէ կէլմէսինին նէ՞ գատար միւշքիլ պիր շէյ օլմասը վէ անրն սէպէպլէրի իւզէրինէ կազէթամզրն պէնտը մախսուսլարընտա այրրճա պահա իտէլիմ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՏԻԳԱՐՊԷՔԻՐՏԷ

ԷՋՄԻԱԾԻՆԻՆ ԽԱՆԷ ՀԻՍՍԷՍԻ ՄԱՏՏԷՍԻՆ

Շէհրը մէզքիւրտէնհոկտ. 6 թարիխլէ Զագճեան Գէորգ էֆէնտի թարաֆընտան ալտրզրմրզ պիր մէքթուպ տրր։

Զեր պատուական թերթի 20-21 սեպտ. 87 թուականաւ 697 թուոյն մէջ Փառք լրագրի 2064 թուէն առնուած և հրատարակուած ազգային լուր մը կարդացինք, և պէտք եղածը արդէն գրուած է նոյն լրագրին. սակայն Ձեր Մեծութեան անկողմնակալութեանն համար խորին շնորհակալութիւնս կը յայտնեմք, որ Փառքի աւելորդաբանութիւնները զանց ընելով, միայն խնդրոյն նրկատմամբ Պատրիարքական որոշման էական կէտերը հրատարակած էք. և որովհետեւ այս խնդիր մեզ ծանօթ է, և որոշման մէջ կան այնպիսի կէտեր, որ կը փոխեն խնդրոյ գոյնը, անոր համար կը հարկադրիմք հարկ եղածը գրել, խնդրելով միանգամայն որ մեր սոյն գրութիւնը Ձեր պատուական թերթի մի անկիւնն հիւրընկալէք։

Ստոյգ է որ հետեւեալը գրած եմ ի Կաթողիկոսարանն.

«Անցեալ կիրակի 2 Նոյեմ. 86 տուն «մը կը վաճառուի ամուրգի հան«ուելով, և Ս. Երուսաղէմին ալ մէ«ջը բաժին գտնուելուն առթիւ, «նոյն կալուածոց այժմեան տեսուչ «Մինասեան Յովհաննէս էֆէնտիի «հաճութիւնն առնելէ զկնի, գնող«ները մեզ կը դիմեն յիշեալ տան «վրայով ստոյգ տեղեկութիւն մ'առ«նուլ. Ս. Երուսաղէմի կալուածոց «քննիչ (այժմի Ցեր հանգուցեալ) «Գեր. Յակոբ եպիսկոպոսի 20 տա«րի յառաջ վաւերացուցած, և մէկ «օրինակը իմ քովս գտնուած հին «արձանագրութեանց նայելով, գը«տանք հետեւեալն. «Զսոյն տան վեցն «արարաք դատաստանաւ և տիրե«ցաք. սակայն է չորս բաժին՝ Ս. Էջ«միածնի, Ս. Երուսաղէմի, Ս. Կա«րապետի և Տիգրանակերտի Ս. Կի«րակոս եկեղեցւոյ»։

Բայց Վեհ. Տ. Տ. Մակար Կաթողիկոս Սրբազանն ալ համար 796 և 31 գլխա. 86 թուակիր կոնդակաւն ոչ թէ վաճառեալ տան մէկ չորրորդը Մայր Աթոռոյն վերաբերիլը հարցուցած է Կ. Պոլսոյ Ամեն. Ս. Պատրիարք Վեհապետեան Հայրէն, այլ վաճառուելու ստուգութիւնն, ով որ կ'ուզէ կոնդակը տեսնել Հայոց Պատրիարքարանի դիւանատան մէջն է, և օրինակը թէ՛ Տիգրանակերտ եկած է և թէ Փառքի 2044 թուոյն մէջ հրատարակուած է։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն թիւ 1006 և 28 յունվար 87 թուակիր պաշտօնագրով յիշեալ խնդրոյ ըստուգութիւնը քննել և տեղեկագրելու համար Տիգրանակերտի Խառն ժողովոյն յանձնած էր, ուր 25 փետրվար 87էն մինչ 22 մայիս 87՝ տասն և մէկ նիստի մէջ երբեմն դատվարած եմք, երբեմն հարցաքննուած և երբեմն ալ նոյն ժողովը ինքն իրեն խորհրդաժութեան մտեր է. բայց խնդիրը եզրակացութեան մը չկրցաւ յանգիլ. որովհետեւ ես երկրորդ նիստին մէջ 27 փետր. 87՝ հինգ յօդուածէ բաղկացեալ տեղեկագիր մը մատուցած եմ յիշեալ ժողովոյն, և մէյմէկ օրինակն ալ ղրկուած է թէ՛ ի Կաթողիկոսարան և թէ՛ ի Պատրիարքարան, և ի հարկէն պիտի հրատարակուի լրագրաց մէջն ալ։ Տեղեկագրիս մէջ բացատրաբար գրուած էր վաճառեալ «Զօր օղլունց տան» մասին 64 տարիէ ի վեր քանի միւթէվէլլիներու գայտեր իրենց նուէրօներով ելն, ելն։ Այս տուն 1217 թուոյն Ցանկաց վագրի եղած է ի Թաչերեան Սառայէ ի միւթէվէլլիութեան Դանիէլի, նոյն ժամանակին չինուած հէօճէթին մէջ գրուածն Երուսաղէմի հէօճէթներու Հայերէն տումարի 55 թուոյն տակ քննիչ Եպիսկոպոսն իւր ձեռագրով այսպէս գրած է 1284 թուոյն Ցանկաց նոր հէօճէթը չինեցնելէ զկնի. «Այս տանս գտանք «հէօճէթ մը եւս մի բաժին Ս. Էջ«միածնի, և մի Ս. Կարապետի, և «մի Ս. Երուսաղէմի և մի Ս. Կիրա«կոս եկեղեցւոյն»։ Գիտնալու է որ այս վերջին գայտն հէօճէթներու օրինակն է, իսկ քննիչ Եպիսկոպոսի քննութեան արդիւնքի գայտն ի Կաթողիկոսարան գրուածն է.

---

(53)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄԻԻԷԼԻՑԻ

ԳՈՍԱԼԻԻ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԻՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Գըզալր մէզքիւր նէրտիւպանտան չիֆթ չիֆթ էնպ, մուախխէրէն սէրչէ գուչլարը կիպի էթրաֆա տաղըլըրլար իտի։ Հէր պիր սանկէ ժօրժա պիր այ գատար ուզուն կէօրիւնիւր իտի. պունրն իլէ պէրապէր սասթ եէտկէ գատար պէքլէյէճէկինի պիլիր իտի։

Նիհայէթ սասթ եէտի վուրուր վուրմազ պէօյիւք գարունրն գանատլարը աչըլարգտա, պէյազ վէ բէնպէ սուրաթը, գումրալ վէ սարը սաչը գըզալր նէրտիպանրն գատէմէրի իւզէրինէ տաղըլտըլար։

Էն քիւչիւքէր էն էօնտէն չրգտրզլար, օնլարտան պէօյիւքէրի արգատան, պունլարրն կիւրիւլթիւսի թապիի քիւչիւքէրին բաթըլտրսրնտան ազ իտի։

Ժօրժրն սապը թիւքէնմէքտէ, վէ մամֆիճի կէօզէրինի նէրտիւպանտան այրմամագտա իտի։

Նիհայէթ եէթիշմիշ գըզալրրն սրրասը կէլտի։

Պունլար տախի բէֆիգալարը միսլլու կիւլէր եիւզիւ վէ նէշէլի իտի իսէլէր տէ, եաշլարրնրն իգթիպասրնճա օնլարտան պիրազ տահա աղըր թավր կէսթէրմէք լիւզումինը պիլտիքէրինտէն, քիւչիւքլէր իլէ տիկէրլէրինին լաստիգ թօր կիպի տուրտրգլարը եէրտէ սըշրայարագ պաղչէյին տէօրթ քէօշէսինէ տաղըլտրգլարը սրրատա, պէօյիւքէր պիր ազամէթը լաթիֆէ իլէ եիւրիւմէքտէ իտիլէր։

Ժօրժ սիւրաթլա պիրէր պիրէր պունլարը թէֆթիշ իթտի, անճագ գըզալրրն սիւրիսի կիթտիքճէ սէյրէքլէնտկյի վէ էմմէյի հէնուզ կէօրէմտկյի ճիհէթլէ ազիմ պիր թէլաշ տիւշար օլտու։ Արգատան խօճալար տախի էնտիքլէրի հալտէ, էմմէ հէնուզ մէյտանտա եօգ իտի։

Աճապա նիչի՞ն էմմէ պունլարրն իչինտէ տէյիլ։—տէյու Ժօրժ տիւշինմէկէ պաշլատը, վէ զիհնինի պիր թագըմ պիրպիրինէ ույմազ էֆքեար իսթիլա էյլէտի։

Պիր արալըգ՝ էմմէնին եա մէքթէպտէն չրգմրշ, վէ եախսա խասթալանմրշ օլմասրնա գարար վէրիպ.—Էկէր էմմէ Սէն—Մանտէտ տէյիլ իսէ, տիմէք օլուր քի Ամերիգալը պանքէրին գըզը տէյիլ իմիշ. . . պու պապտէ արթրզ շիւպհէ իտէճէք հիշ պիր ճիհէթ եօգ. էկէրչի մուղայերի օլարագ էմմէ մէքթէպտէն չրգմամրշ օլուպ տա խասթա իսէ, պունը նասը՞լ անլամալը նէ՞ եարմալը. . . —տէյու քէնտի քէնտիսինէ պիր թագըմ սիւվալլէր իթմէքտէ, վէ թէլաշ վէ ըզտրբալը արթրզճա արթմագտա իտի։

Նակէհան պաղչէյին օրթասրնտա վէ չօճուգլարրն կիւրիւլթիւսի արասրնտա զայէթ պէրրագ վէ զայէթ քէսքին պիր սէս իշիտիլտի. պու սէս իսէ,

—Էմմէ՞, Էմմէ՞, Նէրէ՞տէսին. չարուգ կէլ.—տէյու պաղրմագտա իտի։ Պու սէս Էմմէյնին բէֆիգալարրնտան պիրինին սէսի իտի։

Ժօրժ չու նազլըը օլան իսմի իշիթտիքէտ, կէնիշճէ պիր նէֆէս ալտը։

Պու սրրատա մէքթէպտէն կէճճ պիր գըզ չրգրզ Նէրտիւպանտան աչաղը էնտի. մէրգումէ էլինտէ պիր մէքթուպ թուլմուշ իտի։

Ժօրժ պիր մէսէրրէթը քեամիլէ իլէ.

—Էլհասըլ իշթէ՝ Էմմէ։

Էմմէ օն ալթը եաշընտան պիրազ զիյատէ օլուպ, ուզուն պօյլու, էթինէ տօլզունճա, հէմ կիսզէլ վէ հէմ տախի զայէթ շիրին պիր գըզ իտի։ Լէթաֆէթէ վէ թէրալէթը միճճսէմէ գապկինտէն օլան չու գըզճրղազը կէօրիւպտէ սէվմէմէք վէ հայրան օլմամագ գաալիլ տէյիլ իտի։ Էմմէ՝ քէնտի գատրինի քէնտիսի պիլէ թագտիր իթմէմէքտէ իտի։ Թաթլը պիր ալթուն սարրսընա շալան հայրէթպախշ սաչլարը ալնընտան թօքանըպ աչրգ մահ իրէք գօրտէլա իլէ պաղանմրշ օլտրզը հալտէ, օմուզլարընտան աչաղը կէլիչի կիսզէլ պէլինէ գատար տէօքիւմմէյէր իտի։

Այնը ալնընտաքի գօրտէլանրն բէնկինէ միւշապէհ օլան կէօզէրի, ուզուն քիրբիքլէրի, խայալաթ գապկինտէն օլան բէնպէ եանագլարը, բէսսամը մէշհուր Բաֆաելին էօզէնէ էօզէնէ թէրսիմ իթմիշ օլտրզը բէսմէրտէ կէօրիւնէն սրֆաթլարա մանէնտ պիր սրֆաթ թէչքիլ իթմէյէր իտի։

Գալպինին մէլէքլէրէ մախսուս օլան ըֆֆէթի սրֆաթրնա աքս իթմէքլէ, միւշալէհէթ պիր գաթ տահա արթմագտա իտի։

Էմմէ բէֆիգալարրյլա պէրապէր եաթագ գօվուշրնտան չրգտրզը սրրատա, խօճալարտան պիրի իլա «գշամը կէլմիշ օլան պիր մէքթուպը մէրգումէյէ վէրմիշ տիր։

Էմմէ մէրգումէ բէֆիգասրնա տօղրու կիտէրէք.

—Նէ՞ խթէրսին, Մարթա.—տէյու սիւվալ իթտի։

Մարթա.—Սանա էյի պիր հավատխսիմ վար։

Էմմէ.—Պիր էյի հավատի՞ս մի. . . սէ՞ն տէ մի վալիտէնտէն մէքթուպ ալտրն։

Մարթա.—Խայր, • տէյիլ։

Էմմէ.—Եա նէ՞ տիր։

Մարթա Էմմէյէ տօղրու պաչրնը էյիպ.

—Կէլմիշ, իշթէ օրատա տուրույօր։

Ժօրժրն պու սէօզլէրի իշիթմէմիշ օլտրզրնը պէյան իթմէկէ հաճէթ եօգ իսէ տէ, հրսսէյթթը աչրգանէսի իլճաաթրյլա՝ մէրգուման պէյնինտէ թէաթի օլունան սէօզլէրին քէնտիսինէ պատ օլտրզրնը անլամագտա իտի։ Հաթթա Մարթանրն՝ կէօզլէրինի բէնճէրէյէ տօղրու չէվիրտկինի, վէ Էմմէնին տախի այնը թարաֆա տէօնտուլինի կէօրտիւքտէ արթրզ շիւպհէսի գալմատը։

Էմմէ բէնճէրէյէ աթթը նիկեահ իթմէսկյէ պէրապէր, հէմ կէօզլէրինի գաբայրզ՝ չէհրէսի պիր սանկէտէ հէմ սօլտու հէմ գըզարտը, վէ եիւրէյի չիտտէթլէ չարբմաղա պաչլատը։

Պիր միւտտէթճէք սօնրա թէքրար կէօզլէրինի Ժօրժրն պուլընտրը բէնճէրէյէ թէվճիհ էյլէտի, վէ քէմալը հիճապ իլէ պիր միւտտէթ Ժօրժրը՝ վէ Ժօրժ տախի Էմմէնին եիւգիւնէ պագա գալտրլար։ Շու պագբշլարրն թահթրնտա օլան մանա, պիրէր պիրէր սէօյլէնմէք լազըմ կէլէյ ճէսիմ ճիլալէր տօլար։

Ժօրժ՝ ճէսարէթը մէվճուտսինի էլէ ալարագ պիր սէլամ վէրմէկէ ճիւրաթ իթտի։

Էմմէ իսէ անճագ կէօրիւլէպիլէճէք սուրէթտէ պիր հարէքէթլէ, պաշրյա Ժօրժրն սէլամրնը ալտը ամմա նէֆէսի թութուլտը։

Շու իքի նէվճիանրն գալալէրինի եէքտիկէրինէ պաղլայան բէվապրթը լաթիֆ կիթտիքճէ գավիլէշմէքտէ իտիլէր։

(Տեվամ)

բայց Մինասեան էֆ. երկար ժամանակ ի դերև զբաղեցուց զժողովն չը բերելով պահանջեալ արձանագրութիւնները ի տես. և ուրանալով նաև Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ բաժին իսկ, հուսկ ուրեմն ի հարկէ ստիպեալ միայն քան տարի յառաջ նորէն շինուած թիւ 7ին հէօճէթն կը բերէ, ուր մի բաժին Ս. Երուսաղէմի, մի բաժին Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ, մնացեալ երկու բաժինը ընդ լուութեամբ պահեալ. ժողովն նախ Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ բաժնին վրայ երկար խօսելէ զկնի, կը պնդէ մերոցոյ տուած հայերէն հէօճէթի տումարի 55 թուոյն տակ գրուած գայտն. Գեր. Դերձակեան (ըստ որում այն ժամանակին առաջնորդ) կը նախագահէր ժողովոյն, կրսէ «Ես Հայերէն արձանագրութեան մէջ չորս անունն ալ տեսեր եմ գրուած». սակայն... ժողովն կրսէ թէ կենդանի վկայներ կան խնդրոյ ստուգութիւնը հաստատելու. կը պատասխանէ Սրբազանն. «Ի՞նչ պէտք է խնդիրը այնչափ ծանրացնել, դուք նոր հէօճէթին նայելով վճիռնիդ արձակեցէք.» Ժողովն կողմնակի և կուսակցական դատ վարուիլը տեսնելով վճիռ չարձակեց. ձարահատեալ Մինասեան էֆ. 29 յունիս 87 ի Կ. Պոլիս ճանապարհորդեց, և ցարդ լուռ կը մնար. բայց 19 սեպտ. 87 թուոյն Աբէլ 1112, Փառք 2064 թիւերուն մէջ, ինչպէս նաև Ձեր պատուական թերթն ալ 697 թուոյն մէջ կարդացինք ճիշդ Գեր. Դերձակեանի առաջարկութեան համեմատ Պատրիարքական վճիռն, որով կարգարանար Մինասեան էֆ. որ քաջալերուելով Ս. Երուսաղէմի կալուածներէն քանի կտոր թէ՛ իւրացնելովն, թէ՛ այլոց վաճառմամբ և թէ՛ աւերակ դարձնելով փճացնելուն պէս, Ս. Եղիմածնի քանի կտոր կալուածներն ալ ի հարկէ պիտի փճացնէ, որովհետև ըստ քանի Փառքի Մինասեան էֆ. արժանահաւատ է, իսկ ես չեմ. Այսու ամենայնիւ չեմ կարծեր որ իմ գրած ստոյգ և վաւերական լուրն ալ ինձ յանցանք կրնայ նկատուիլ. Թող ներուի մեզ ըսել, որ արդարութեան օրինաց հակառակ է Պատրիարքարանի այդ վճիռ քանի որ Պատրիարքարանն խնդիրը Տիգրանակերտի Խառն Ժողովոյն յանձնած էր ի քննել և ի տեղեկագրել, որովհետև թէ՛ կալուածն, թէ՛ վկայներն և թէ՛ արձանագրութիւններն հոս են. ակից պատասխան չառած ի՞նչպէս վճիռ կարձակէ. Մինասեան էֆ. թէպէտ անդ կը գտնուի, ես հոն պատասխ չեղած ի՞նչպէս վճիռ կարձակէ. իմ տեղեկագրիս մէջ երկու հէօճէթի տումար ցոյց տուած եմ, մինն Հայերէն և միւսն Ցաճկերէն, Հայերէնը ի յայտ չելած Ցաճկերէնի վրայ միայն ի՞նչպէս վճիռ արձակեց. կտակարարի հին հէօճէ՞թն է վաւերական, թէ քսան տարի առաջ նոր շինուածն. Այս անարդար վճռոյն դէմ արդէն բողոքած եմ խնդրոյ ստուգութիւնը հաստատող վաւերական վկայագրով թէ Կաթողիկոսարանն և թէ ի Պատրիարքարանն, սակայն կը ցաւիմ որ Ս. Պատրիարք հօր ի պատիժ մեզ յաջորդ մ'ընտրելու մասին Փառք այսպէս կըսէ, «Ս. Պատրիարք հօր տը«նորէնութիւնն (մեր պաշտօնանկու«թիւնն) արդարև մեծ գոհու«թեան արժանի է. Զագրճեան կը «պատժուի այսպէս, և կը քաջալեր«ուի Մինասեան էֆ.» իրաւ որ Մինասեան էֆ. պիտի քաջալերուի և շարունակէ իւր ընթացք. բայց ինծի համար տնօրինուած պատիժն ինծի համար կաբևորութիւն չունի. փափաքողները թող կարդան թիւ 764 և 27 փետր. 86 թուակիր Սինօդային պաշտօնագիրն, ուղղեալ առ Ամեն. Ս. ՊատրիարքՀայրն, նոյն ինքն Սինօ՞դը թախանձեր է ինձ այս պաշտօնն ընդունիլ, թէ ես հետամուտ եմ. եթէ ես աշխատէի սոյն պաշտօնին մէջ ազգային պարտք մը կատարած պիտի ըլլայի. ուրիշին կուտան եղեր, շնորհաւոր ըլլայ. խնդիրը սրխալ վճռոյն վրայ է. Այս անարդար վճռոյն Կաթողիկոսարանն և Պատրիարքարանն համակերպիլ անկարելի կը թուի մեզ.

Գէորգ Կ. Զաքէնեան

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԼ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա աթիտէքի Քրգրալար օգունմըշ տը.

Շարքէ Բ–Դէլ Կէ՞ֆէ–ֆէրէ

Շարգի Բումէլիտէ սէրզէտէի զուհուր օլան սոն վագասլար իւզէրինէ վիլայէթը միւշարէլէյհա իլէ օլան միւնասէպաթը բուսումիյէ մէսէլէսինն նէ հալտէ պուլունտրըլնը օգուսանլարբմըզն մալիւմի տիր. Վէգայիի մէգքիւրէ թարիխնտէն պէրի տէվէլէթը Օսմանիյէ հուտուտընտան իտխալ իտիլէն էմթաահ տախիլիյէ վէ էճնէպկիյէտէն իտխալաթի բէսմի ալընմագտա իտի իսէ տէ, Պուլկարիսթան մէմուրիյնի նէզտինտէ վուգու պուլան թէշէպպիւսաթ նէթիճէսինտէ, մէմուրիյնը մէրգումէ թարաքիրնտան մէմալիքը էճնէպկիյէ մանուլաթընն Շարգի Բումէլիյէ պիլա բէամ իտխալինէ գարար վէրիլմիշ, վէ ֆագաթ պու միսիլիւ էմթաա միւրսիլլէրինտէն կէօնտէրտիքլէրի էշեանն մահալը վիւրուտի իլէ բուսումընն հիւքիւմէթը Սէնիյէ մէմուրիյնի ճանիպլինտէն ալընտրըլնա տաիր Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընտան մուսատտագ պիր պէյանամէ ախզը իլէ իքթիֆա իտիլմիշ իսէ տէ, Թիճճարբմիզն միսթէտիաթընա վէ հագգը հիւքիւմանիյէ միսթէնէտ օլարագ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թախիքնտան վուգու պուլան իսթարաթա հէվալէի սէմը իթիպար իտիլմէյէրէք, մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ մանուլաթ վէ մահսուլաթընտան 8—20 տէրէճէսինտէ պիր բէամ իսթիյֆասընա տէվամ օլունմուշ տը. Տէվլէթը Օսմանիյէնին պու պապտէ պիտիրիլ պույուրմագտա օլտուղը մուամէլէի ալիճէնապանէտէն նաչի ահվալը մէզքիւրէ էլան տէվամ իթմէքտէ պուլունմուշ, վէ մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ միւմասիլլէրի չըգան մէմալիքը էճնէպկիյէ մահսուլաթընտան տախի բէսմ ալմաղա պաշլանըլմըշ տը.

Մամաֆիհի Սօֆիատա պուլունան Ավաթրիա-Մաճարիսթան ժէնէրալ գօնսօլոլրընն թէշէպպիւսաթը վագբասը իւզէրինէ Պուլկարիսթան խարճիյէ նէզարէթի թարաքիրնտան աթիտէքի մէքթուպտա պաաթ իտիլէն պիր սուբէթը թէավիյէ թէբլիգ օլունմուշ տը.

«Էֆէնտիմ,

«Ֆիլիպէ թիւճճարընտան պազբսը թարաքիրնտան վէրիլէն արզուհալին իրսալինէ տարի 1 հոկտ. սէնէ 1887 թարիխի իլէ կէօնտէրիլէն մէքթուպընը իլէ մէլֆուֆ արզուհալ՝ մալիյէ նէզարէթինէ լէտէթէպլիզ, մուամալէյհյին պու պապտէ վէրմիշ օլտուղու իլղահաթը պէրվէճը ալթի պէյան իլէ քէսպը ֆախր իտէրիմ.

«Մէմալիքը Օսմանիյէյէ հինը տուխուլլէրինտէ 100տէ 8 իտխալաթ բէսմի իյֆա օլունտըղը՝ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընին պիր թաստիգնամէսի իլէ միսպէթ պուլնան Եվրօբա էմթաասընտան «Ճէնուպի Պուլկարիսթան» կէօմրիւք իտարէլէրի պէմէքբար բէամ թալէպ իթմէյէրէք, էշեան մէգքիւրէտէն անէլուսուլ ախզ իտիլէն 100տէ ½ բէսմ լէ իքթիֆա իթմէքտէ օլտրը մալիւմտիր. Ֆագաթ մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ մահսուլաթ վէ մանուլաթընտան 100տէ 8 իտխալաթ բէսմի ալընտրըղընտան, վէ պունլարտան Եվրօբանընքիլէրէ միւմասիլ պուլնան պազբլարընն մէգքիւր 100տէ 8 բէսմտէն գուրթարըլմասը մագսատիյլէ Եվրօբա էմթաասը տէյու Օտաի մէգքիւր թարաքինտան շահատէթնամէ վէրիլտիկի՝ մէգքիւր կէօմրիւք իտարէլէրինէ թէհգագուգ իտիլտիկինտէն, մալիյէ նէզարէթի պու կնպի մէվրէտի մէճհուլ օլան էշեա եիւզինտէն զուհուրա կէլէն սուի իսթիմալին էճնիւնիւ ալմագ ի՛չիւն Թիճարէթ Օտասընին թաստիգնամէսիյլէ պէրապէր մահալը հուսուլէրինտէն տախի պիր շահատէթնամէ պուլունտրըրլմասընը թալէպ իթմէկէ գարար վէրմիշ, վէ պինանէլէյհ բուսումաթ իտարէլէրինէ պու միսիլիւ էշեանին իտխալաթ բէսմի մրգտարընա տաիր շահատէթնամէ վիրուտինտէ իատէ օլունմագ իւզրէ մէնֆաաթտար օլան Թիճճար թարաքիրնտան պիր քէֆալէթնամէ ախզ իտիլմիտիքճէ իմիր իտիլմէմէսի ի՛չիւն նէզարէթը մուամիլէյհա թարաքիրնտան էմր վէրիլմիշ տիր.

«Թաֆսիլաթը մէպսուրէթի զաթը ասիլանէլէրինէ իվսպար իլէ մալիյէ նէզարէթի թարաքինտան իթթիխազ օլունան թէտպիրին մուվաֆքրգը հագգ ու սէվապ օլտուղընը թաստիգ պույուրաճաղընընդա չիւպհէմ օլմատրըղընտան, գօնսօլոսխանէի ալիւէրի մարիֆէթի իլէ Ֆիլիպէտէ պուլունան թիւճճարընրը մուամէլաթը բուսումիյէյէ միւթավաաթա տավէթի պույուրմանըզը իւմիտ իտէրիմ էֆէնտիմ.»

Շարգի Բումէլի մէմուրիյնինին՝ տախմա արթարագ թիճարէթը էճնէպկիյէի պիր թագրմ մէսարիֆը զահտէյէ տիւչար իլէ մահվ իթմէսի միւհիմմիյէ պուլնան միւթալէպաթընտան տօլայը քէնտի մէմիքէթէրի թիճարէթինէ նագիսէ թէրէթիւլ իտէն հիւքիւմէթլէրին միւշքիլաթը մէպհուսէնին բէֆ ու իզալէսի իչիւն տօղրուտան տօղրույա թէշէպպիւսաթտա պուլունմայարը քէնտիլէրինէ ահտ պիր վազիֆէ օլտրըղընտան, պու պապտէ պահսա լիւզում կէօրմէյիզ. Լաքին վարագի մէգքիւրէնին թիճարէթ Օտասը ալէյհինտէքի միւլահազաթընը սուբքիւթ իլէ կէչիտրիրմէյիզ, զիրա Օտտի մէգքիւրընն մուամէլէսի՝ մալ կէօնտէրէն թիւճճար թարաքինտան իպրազ օլընան պէյանամէլէրին թաստիգինտէն իպարէթ տիր.

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ մահսուլաթ վէ մանուլաթընտան Շարգի Բումէլիյէ հինը իտխալինտէ ալընմասընա տէվամ օլընան 100տէ 8 իտխալաթ բէսմինէ կէլինճէ, Բումէլիի Շարգի մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին գավանինը ումումիյէսինէ թապէ պիր վիլայէթը միմթազէ օլտրղընտան, մէնաֆիի վաթանիյէյէ վէ ահտնամէլէր ահքեամնա մուխալիֆ օլան պէօյէ պիր ուսուլին տէվամ վէ ճէրէյանընը մէն իթմէք իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաքինտան թէտապիրը լազրմէնին սիւրաթլա իթթիխազ իտիլէճէկինտէ իւմիտիմիզ պէրքէմալ տը.

* *

Հաւանութիւն

Սէլանիկ կազէթասընտա կէօրիւլմիշ տիր.

«Էմիր զըրաաթճա միւհիմմ պիր գրամ հայվանաթ օլուպ, պունլարըն իսլահը ճինսի եիւզինտէն հասըլ օլաճագ մէնաֆիի ազիմէյի իսպաթ իթմէք իչիւն Եվրօբանըն պու խուսուստա տախի իհրազ իտէկէտիկի թէրագգը սէմէրէսի օլարագ, հէր սէնէ քիչատ օլընան միւթէատտիտ հայվանաթ սէրկիլէրինճէ վազը մէվգիի թէշէհիր իտիլէն հայվանաթըն կէրէք պէտէնէլէրինի վէ կէրէք ֆիյաթընը նազարը տրգագաթա ալմագ քեաֆի տիր իթիգատընտաղը.

«Մէսէլա 6-700 օգգա ազբրլրըղընտա 1000 լիրա վէ տահա զիյատէ գըյմէթլի պիր պուղանըն սաթըլտրըղը բէք չօգ տէֆալար կէօրիւլմիշ օլտուղը կկպի, 50-60 օգգա ազբրլրըղընտա պիր գօչըն 40-50 լիրայա ֆիրուխթ իտիլտիկի տախի բէք չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ տը.

«Կէօսթէրտիկլմիզ չու միսալ հայվանաթըմըզը պու կինանքի հալ ու ֆիյաթը իլէ թաթպիգ օլունտրըզը թագտիրտէ իսլահը հայվանաթ խուսուսընտա նէ գատար կէրու գալտրըմիզը վէ մագսատ թէրագգէյէ իսթիհսալ իչիւն նէ մէրթէպէ չաբմագլըղընմըզ լազմ կէլէճէկկինի թային իտէր.

«Էսասէն հէր ճինս հայվանաթըն իսլահը քէնտի ճինսինին են էյիլէրի իլէ չիֆթլէշտիրիլմէլի հուսուսէ կէլտիկի կկպի, մէսէլա գօյունլարըն միւնգասէմ օլտրը էճնաստան պիրիսինէ եագըն վէ միւշապէհէթի օլան տիկէր էյի պիր ճինսէ մագսէտը մէգքիւրընն իսթիհսալի գապիլ օլապիլէճէկի պիթթէճրիւպէ ֆէնէնէն սապիթ օլմուշ տը. Պու միւթալաայա պինաէն, գօյունլարըմըզընն իսլահը իչիւն միւրաճաաթ օլընաճագ ճինս Ինկիլթէրանընն մէշհուր ալնամընտան Սուր Ցուն գօյունլարը տը, զիրա ալնամը մէգքիւրէ պիզիմ գըվրբճրգ ճինսինէ եագընը վէ միւշապիհ օլտրը կկպի, պէսէնմէսի խուսուսընտա տախի միւմքին մէրթէպէ մէշագգաթա միւթէհամիւլ վէ իդլիմիմիզէ իմթիզաճա միւսահա տիր. Պունլն հէր պիր բէսի էն աշաղը թախմինէ կէօրէ 40 օգգա ազբրլրընտա օլուպ, էթէ լէզզէտ տիր, վէ 3—3½ օգգա եարաղը վէրիյօր.

«Իշթէ մուհասսէնաթը պու տէրէճէտէ քէսիր օլան մէգքիւր իւլ ճինս գօյունլարտան մրգտարը քեաֆիսինին էհվէն սուրէթէլ ճէլպի վէ հայվանաթըն իսլահը եիւզինտէն հասրլ օլաճագ մէնաֆիի քիւլլիյէ միւլայէթի զըրաաթ միւթէթիշլիկինճէ պու քէրրէ նազարը միւթալաայա ալընարագ, Թիճարէթ վէ Զըրաաթ նէզարէթը ճէլիկէսի իլէ պիլմուխապէրէ կէչէն սէնէ մէգքիւր գօյունլարրն գօշ վէ տիշի օլարագ 24 բէս Ինկիլթէրրատան նէզարէթճէ ճէլպ իտիլտիկի, վէ պէհէրի պիրպիրի իւզէրինէ ալէթթախմին 14 Ինկիլիզ լիրասընա մալ օլտուղը իշար պույուրըլմըշ տը.

«Տախիլը վիլայէթաէքի գօյուն ասկապը՝ ֆիյաթը մէգքիւրէյի չօգ տրը տիմէմէլի տիր. Զինքի տօղրուտան տօղրույա մէգքիւր գօյունլար ճէլպ օլընաճագ օլսա, պիր միսլի տահա ֆազլա իսթէնիլէճէկի տէրքեար օլուպ, գօյուն սահիպլէրինին՝ նէզարէթը միւշարէլէյհանընն պու պապտէքի վէսաթէթինտէն պէրաի իսթիֆատ վիլայէթ զըրաաթ միւթէթիշլիկինէ միւրաճաաթ վէ իսլահը ճինսը հայվանաթա ֆէտաքեարլըգլար իտէրէք ճիտտէն թէրագգբէրվէր օլտուղլարընը իդհար վէ իսպաթ իթմէլէրինի խասսէթէն թավիյէ էյլէրիզ.»

* *

Լիօն.—Բիացամըզտա կէչէն սէնէնին պու հաֆթասը զարքինտա գայտ իտիլէն իրէք միւպայաաթը մուամէլաթը 412,700 քիլօտան իպարէթ պուլունտրը, վէ կէչէն հաֆթա 109,925 քիլօյա պալիզ օլտրը հալտէ, պու հաֆթա 96,674 քիլօյա պալիզ օլմուշ, վէ 19,153 քիլօ իպրիշիմ, 15,299 քիլօ թրամ, 60,222 քիլօ խամ իրէք սաթըմըշ տը.

Ալէա սարը Պրուսա իրէկինին պէհէր քիլօսը 52-53, վէ իքինճի ճինսի 50-51, վէ 20-22 տընկիյէլիք Պրուսա իպրիշիմինինքի 60-61, վէ 18-20 տընկիյէլիք Սուրիա 85 ֆր. բատտէլէրինտէ ֆիրուխթ օլունմագտա տը.

Բիացատա տուրկունլրգ վէ էմիյէթսիզլիք հիւքմֆէրմա տը.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ճգօտրա վիլայէթի վալիլիկի՝ Պէրաթ միւթէսարրըֆը սապրգ հաֆզզ Մէհմէտ բաշա հաղրէթլէրինէ, Էլպասան խանէտանընտան Իսմայիլ Հագգը պէյէ բիւթպէկի միրիմիրանի (բաշալրգ.),

Սուրիա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի բիյասէթի՝ Եէմէն վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի բէյսի Ֆէյզուլլահ էֆէնտիյէ,

Ուաշինկթընի սէֆարէթը Սէնիյէսի պաշ սրրքեաթիպլիկի՝ Թահրիրաթը Խարճիյէ գալէմի միւթէհայիզմանը խիւլաֆասընտան Մկրտիչ էֆէնտիյէ,

Իզմիր վիլայէթի տախիլինտէ քեաֆն Ուրլա գազասը գայմագամըղը՝ Գասապա գայմագամ Աֆֆան պէյէ,

Վիլայէթը մէգքիւրէ տախիլինտէ վագը Գավալա գայմագամըղը՝ Քէօբրիւլիւ գայմագամ Սաֆտ էֆէնտիյէ,

Երմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսի Թիւրքճ՝ քեաթիպի Շէհրեան Յովսէփ էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ,

Պիթլիս (Բաղէշ) վիլայէթի մէքթուպի գալէմի մինմէյյիզի Բիւշտի էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ,

Պիթլիս վիլայէթի մէքթուպի գալէմի սերմիսէվվիտիկինէ իլավէթէն մաթպաա միտիր վէ մուհարրիրլիկինտէ պուլունան Իպրահիմ Էտհէմ էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ,

Մուսուլ վալիսի Թահսին բաշա հաղրէթլէրինին մախտումը Սիլէյման պէյէ բիւթպէի սալիսէ,

Շէհրըզօր սանճաղը տախիլինտէ քեաֆն Բէվանտուզ գայմագամը Ապտիւլ հալիմ էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույրըլմըշ տը.

* *

Բուսումաթ մուհաֆազա միւտիրի Շաքիր պէյ հաղրէթլէրինէ թէպտիլէն Յիւնճիւ Մէհմէտի,

Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսի սըրբեաթիպի բահիպ (սարկաւագ) Միւթէվէլլիեան Յովսէփ վէ բահիպ (սարկաւագ) Ալէքսիհէան Մկրտիչ վէ Բաթրիգխանէ գաբուքէթխիւտասը Պէկեան Առաքել էֆէնտիյէրէ կիւնճի Օսմանի,

Ագսէրայ գազասը մէթրօբօլիտի վէքիլի բարա Եուվան էֆէնտիյէ կիւնճիւ Մէհմէտի,

Ամերիգատա Նիւ-Եօրգ չէհրինտէ քեաֆն մէքթէպը թրպպիկ մուալիմիրինտէն տօգթօր Մ. Հանրիյէ Յիւնճիւ Մէհմէտի,

Ֆրանսա տէվլէթի զապրթանընտան միւլազիմ Մ. Բոլ Ամպրէ կիւնճիւ Մէհմէտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տը.

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Իրան Շահը թարաքինտան Բուսիանը թէհէրան սէֆիրի բրէնս Տօլիօրուքիյէ պիր գրթա մուրասա թաստիրը Շահի իհտա օլընմըշ տը.

Շահը միւշարէլէյհ ճանիպլինտէն Ալէմանիա վէլիի ահտը բրէնս Կիյեսմ իլէ զէվճէսի բրէնսէս Վիգթօրիայա տախիմուրասա թաստիրը Շահի իլէ պէրապէր Շիրու Խուրշիտ Նիշանլարը իհտա գրլընտրըղընտան, վէլիի ահտը միւշարէլէյհին խաթթը տէսթի իլէ մուհարրէր կէօնտէրմիշ օլտուղը մէհմանիյէթնամէսի՝ թէհէրանտա մուգիմ Ալէմանիա սէֆիրի վասէթասը իլէ Շահ հաղրէթլէրինէ իթա գրլընմըշ տը.

——

Գարահիսարը Շարգիտէն եազըլան պիր մէքթուպտա օգունմըշ տը.

«Սիվաս վիլայէթինտէ Գարահիսարը Շարգի սանճաղը միւհագաթ գազալարընտա էճնէպի թիճճարը՝ քէչի եավրուլարընը ալմագ ի՛չիւն անալարընտան թէվէլլիւտ իթմէղտէն 4—5 այ էվվէլ ուճուզ ֆիյաթլա էհալի վէ ֆուգարայը գանտրբարագ բարասընը վէրմէքտէ, վէ պիրէր իքիյէր մահ սօնրա քեամիլէն էրքէք վէ տիշի քէչի եավրուճրգլարընը անալարընն ալթինտան ալրգ էթինի էհալիյէ թէրք իլէ տէրիսինի էճնէպի մէմիքէթլէրինէ աչըրմագտա տրըլար.

«Պու հալ իքի սէնէտէն պէրու Անատօլու ճիհէթլէրինին բէք չօգ մահալլէրինտէ վուգու պուլտրը կկպի, Գարահիսարը Շարգի սանճաղընտա Համիտիյէ վէ սաիր գազայարտա տախի բէք չօգ վուգու պուլմագտա տրը.

«Պու հալ իւչ պէչ սէնէ տէվամ իտէճէք օլուր իսէ, Անատօլու թարաքիլարընն բէք չօգ մահալլէրինտէ քէչի ճինսընն արգասը քէսիլէճէյի տէրքեար վէ իլէրիտէ պունտան կէրէք էհալի վէ կէրէք Խաղինէի ճէլիլէնին բէք չօգ միւթէզարրուր օլաճագը աչիքեար տրը. զիրա էրքէք վէ տիշի քէչի եավրուլարը պէօյէ սիւտ գուզուսը իքէն քէսիլիր իսէ, նէ՞րէտէն չօղալրպ տա քէչի էէթիշէճէք տիր.

«Հէր հալտէ պու հալէ մէյտան վէ միւսաատէ վէրիլմէմէսի գաթիէն էհէմմ վէ էլզէմ տիր.»

——

Բուս բանսլավիսթէրինին բէիսի միւթէվէֆա Մ. Դաթգօֆրն էվրագը միլանընտա սէնէվի 35,000 բուբլի թէէտիրէսինի միւթէգամին պիր Եահուտի պանքէրին սէնէտի պուլընըպ, միւթէվէֆաի միւշարէլէյհին վարիսլէրի՝ մէրգումի պանքէրէ կիտէրէք ֆախզ մագամընտա իթա օլընտրըղը զանն իթտիքլէրի 35,000 բուբլինին անասընը իսթէմիշլէր իսէ տէ, պանքէր՝ Եահուտիէր ալէյհինտէ նէշրիյաթտա պուլընմամագ ի՛չիւն հագգը սիւքիւթ օլարագ մէպղաը մէգքիւրընն Մ. Դաթգօֆա վէրիլմէքտէ օլարղընը, եօգսա միւթէվէֆանընն քէնտի եանընտա ֆախզտէ հիչ պիր բարասը պուլընմատըղընը պէյան իթմիշ իսիր.

Բուս բանսլավիսթէրի՝ պու մատէնին սրրգ եարան օլըղընը, վէ Ալէմանիա թարաֆտարը օլան Բուսլար թարաքինտան գաստէն թասնի իտիլմիշ օլտրղընը պէյան իսէյօրլար իսիր.

——

Ինկիլթէրա գրալիցասընին իքինճի մախտումը տիւգ տ'Էտինմպուրկընն թահթը գօմանտասընտա պուլընան Ինկիլիզ տօճանմասը՝ Դաթարօտան Արնավուտլրգ սահիլինտէ վագը Ավլօնիա լիմանընա վէ օրատան տախի Բաչա լիմանընա ազիմէթ իթտիքլէն սօնղրա եէտի տալարա միւթէվէճճիհէն հարէքէթթ էյլէմիշ տիր.

Արնավուտլրգ գօմանտանը միւշիր Ահմէտ Էյուպ բաշա հաղրէթլէրինին էմրի իլէ հիւքիւմէթը մահալլիյէ՝ բրէնսէ իհբրան հիւքմէթ արզուսընտա պուլունմըշ իսէ տէ, տօճանմանընն Ավլօնիա լիմանընտա տուրմամասը վէ Բաչա լիմանընա տօղրու հարէքէթ իթմէսի ճիհէթլէ, իչպու արզու իճրա օլունմամըշ տը.

7 սէֆինէտէն իպարէթ օլան մէգքիւր տօճանմա՝ էլեէմմ Բիրէ լիմանընտա օլուպ, մանօվրալար իճրասընա իպթիտար էյլէմիշ տիր. Ապգիրանկա հոկտեմբերին 16սընտա իքի Ինկիլիզ թօրբիլ վաբորը՝ թալիմէրտէն ավտէթէլ Բիրէ լիմանընա կիրէր իքէն եէքտիկէրի իլէ միւսատէմէ խտիպ էքիսի պիրտէն զարգ օլմուշ վէ տէրունլէրինտէ պուլընան թայֆալարտան իքիսի պօղուլմըշտը.

——

Իզմիտէն եազըլտրըղընա կէօրէ, օ ճիվարտա Զէրքէսլեր իլէ Կիւրճիլեր պէյինտէքի իսթիքլաճ՝ հիւքիւմէթը մահալլիյէնին վէհաթէթի իլէ թէվիյէբէպիր օլմուշ տը. Իզմիտէն պէտ իլէ Սաբանճա թարիգինտէն Լինգարբ հուտուտընա եանի 22 սաաթլրգ մէսաֆէյէ գատար միւքէմմէլ պիր չօսէ եարբմըշ, վէ մէգքիւր չօսէ իւզէրինտէ 3—4 պէօյիւք քէօրրիւ ինչա օլընմըշ տը.

——

Եվվէլքի բազար կիւնիւ Կիրիտտէ չիտտէթլի պիր գասբրկա զուհուր իթմիշ օլմաղա, հանեա լիմանընտա պուլընան պիր Օսմանը եէլքէն սէֆինէսի գարայա տիւշիւպ պաթմըշ տը.

Մէգքիւր գասբրկատան Ֆիտօնիա գազասընա թապի Մալէմ գարիյէսինտէ վէ ճիվարընտա 500 զէյթին աղաճը գըրլտրը կկպ, տիկէր պիր գարիյէտէ տախի պիր Իսլամ Արնավուտն խանէսի երգրլարագ զէվճէսի իլէ 2 էվլատը երգընթը ալթընտա գալբպ թէլէֆ օլմուշլար վէ տիկէր իքի էվլատը տախի ֆէնա հալտէ եարալանմըշլար տը.

——

ԼՈՒՎՐԸՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

7—8 ՀԱՆՃՕՒՈՒԼՕ ՁԱՐԵԷՍԷՆՏԱ 7—8

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

Միւսիւ Թիւպէրիւս պու տէֆա Եվրօբատան ավտէթ վէ մուվասէլէթ իթմէսի միւնասէպէթլէ բաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ շուրասընն տրզ վէ պէյանէ մանէլիթթիսար միւսարաաթ էյլեր քի մահը ճարիի բումինին 19ընը բազար երթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն կէրէք գըշլրգ իչիւն էնվան եուլը, իրէբլի վէ գատիֆէլի սօն մօտա գումաշլար, գազմիր վէ բէլիշէր վէ պէլ ուճում գատրն էլպիսէսինէ միւթէալլիգ էնվաի գումաշլար վէ սարէնին պէյ վէ ֆիրուխթընա միւպաշէրէթ օլունաճագ վէ ջօգ սաթմագ իչիւն էհվէն սաթմագ իդթիզա իտէր տարպը մէսէլ մէալինճէ պունլարրն քեաֆիֆէսի էհվէն վէ բէք ուճուզ ֆիյաթլա սաթըլաճագ տրը.

Եիւզ զրուշլրգ մալ միւպայաա իտէն միւշթէրիյէ Լուի Քէնզ ուսուլի իւզրէ եարբլմըշ 20 լիրա գըյմէթինտէ օֆուրթմա պիր սաաթ բէյանգօ ի՛չիւն մէճճանէն օլարագ պիլէթ վէրիլէճէք վէ պու բէյանգօ տախի պէհէմէհալ էօնիմուզտէքի քեանունը սանինին պիրինճի կիւնիւնտէ եանի եալ պաշընտա քէշիտէ օլընաճագ տրը.

Քէշիտէ օլընան բէյանգօնրն պիլէթի հէր քիմէ իսապլէթ իտէրսէ, պալէյատէ մուհարրէր օլան սաաթը իսթէմէտիկի հալտէ, պէտէլինէ 20 լիրագրգ սաիր իսթէտիյի մալէրտէն ալապիլիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն ճումա կիւնիւ հուզուրը հաղրէթը Բատիշահիէ գապուլ պուլրլորզինը եազարզմրդ հօլանտա սէֆիրի Մ. Թէթս՝ կէչէնտէ թարաքը հաղրէթը Բատիշահէնէն հօլանտա գրալնա իհտա պուլրլան իմթիյազ նիշանընտան տօլայը գրալը միւշարէլէյէն խաթթը տէսթի իլէ մուհարրէր պիր թէչէք-քիւրնամէսի նի զաթը Շահանէյէ թագտիմ էթմիշ տիր։

Զաթը հաղրէթը Բատիշահի՝ Մ. Թէթսին զէվճէսինէ Լինճի բիւթպէ Շէֆգաթի նիշանը իթա պուլուրմուշլար տըր։

—Օրման վէ Մէսաուին բէյսի ումումիսի Գուլումճեան Պոտրոս վէ Ռուսումիթի Իմանէթի միսթէշարը Պէրթրամ էֆէնտիյէր իլէ ճէմիյէթը Ռուսումիյէթի բէյսի Բօրթուգալ Միքայէլ էֆէնտի հաղարաթը վէ Պապը Ալի հուգուգ միշավիրլէրինէն Նորատունկեան Գաբրիէլ վէ Կէօչէր էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ օլուպ պիր միւտտէթտէն պէրու թաթիը միւզաքէրաթ իտէն թիճարէթի ահտնամէլէրի գօմիսիօնը՝ էվվէլքի կիւն պիրիճթիմա, պիր խայի միւտտէթ միւզաքէրաթտա պուլունմիշ տըր։

—Պաշ միւտտահի ումումի Բիզա պէյ հաղրէթլէրէրինէն թահսիր բիյասէթինտէ օլարագ Պապը Ալիտէ միւթէշէքքիլ խալահաթը ատալիյէ գօմիսիօնը էվվէլքի կիւն իճթիմա իտէրէք, պիրճիւմտէ մէհաքիմը թիճարէթի վէ խթինաթի վէ հուգուգ վէ ճէզատա պիր սէնէ զարֆընտա նէ մրգտար իշլէր ֆայլ ու բուլէթ օլունմիշ, վէ սէնէի աթիյէյէ նէ գատարը վէ նէ սէպպէպ մէպնի գալմիշ տըր, պունդն կէրէք տէվաիրը ատալիյէճէ վէ կէրէք վիլայաթը Շահանէճէ պիրբր գրմա սրթաթիսթիդինէն թանզիմ վէ գօմիսիօնա իթաար վէ մէմուրին վէ քէթէպէնէն տախի էսամիսի իլէ թէրճէմէի հալլէրինէն պիտիրիմէսի պա թէղբէրէ Ատալիյէ նէզարէթինտէն թալէպ օլունմիշ տըր։

—Խարիճիյէ նազրը Սախտ բաշա հաղրէթլէրինէ հօլանտա գրալը թարաֆընտան Լիսն Նէէրլանտէ նիշանընն Լինճի բիւթպէսի իթա գրլունմիշ տըր։

—Իրան տէվլէթինէն Իզմիր ժէնէրալ գօնսօլաթօսը էրքեանը մէմուրիյինտէն օլուպ, պիր գաչ հաֆթատան պէրու միւսաֆիրլիքէնէն չէհրիմիզտէ պուլունան տավա վէքիլի Գազտաղլըեան Տիգրան էֆէնտի՝ կէչէն ճումա էրթէսի ադչամի Պէօղլընտա վագը Լիւքսէնպուրկ օթէլինտէ Իրան սէֆիրը քէպիրի Հաճի Միրզա Մօհսին Խան հաղրէթլէրինէն չէրէֆինէ օլարագ պիր զիյաֆէթ քէչիտէ էյլէմիշ, վէ պունտա սէֆիրը միւշարէլէյհ հաղրէթլէրիլէ Իրան խարճիյէ նազրըրինն մախտումը Մուավին-իլ-Միւլք հաղրէթլէրի, վէ սէֆարէթ միսթէշարը ՃԷվատ Խան վէ ժէնէրալ գօնսօլօսը Ագչալեան Յովհաննէս Խան հազրը պուլունմուշլար տըր։

—Գասթամունի վիլայէթինտէ Կիւրէտէ Սամսան նամ մահալտէ ախիրէն պիր կէճէ պիր Իսլամ խանէսինէն հարիգ զուհուր իտուպ, 58 խանէ իլէ տէրունինտէ զախիրէ տօլու 1 ճամի, 1 մէթթէպ, 8 օտալը 1 մէտրէսէ, տախրէի պէլէտիյէ, թարիգ ինշաաթրնա մախսուս էտէվաթ մաղազասը, սաաթ գուլէսի, 4 սրդըր, 1 մէրքէպ վէ 1 գաթրը միւհիթէրէգ օլմուշ տըր։

Հարիգ զէտէկեան՝ շիմտիկը միւնասիպ մահալլէրէ իսքեան խրիմիշ օլտրը կիպի, գրչին հուլուլինէն էվվէլ պունտարա պէրէր խանէ ինշասը իչիւն մէրքէզը վիլայէթտէ վէ միւշհադաթտա խանէ տէֆթէրլէրի քիչատ օլունմիշ տըր։

—Բարիզտէ սաքին գօնթ Գամնտօ՝ Անատոլու գահթզէտէկեանը իչիւն 3440 ֆրանգ իրսալ էյլէմիշ տիր։

—Սիրքէճի խկէլէսի իլէ Գալաթա պէյնինտէ ֆաշ վաբօրլարը իչէթմէք իւզրէ հիւքիւմէթը Սէնիէյէ պիր լայիհա թագտիմ խրիտիկի, վէ լայիհայի մէզքիւրէնին տարիէն ախտէսինճէ տէրտէսթը թէագիզ պուլունմէսմա տրը։

—Ճէպկէր Լիպնան միւթէսարրրֆլրը՝ Իսկիւտար հարիգզէտէկեանը իչիւն 5000 ղրշ խանէ իթա էյլէմիշ տիր։

—Թիվա Խանընն ամուճազատէսի օլուպ Տէրսաատէթտէ պուլունան Իսա Գուլի Խան՝ մայէթի իլէ պէրապէր էվվէլքի կիւն շէհրիմիզտէն միֆարէգաթի կիւն շէհրիմիզտէն միֆարէգաթի էյլէմիշ տիր։

—Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Շիլէ ճիվաբընտա պիր Օսմանը եէլքէն սէֆինէսի ֆուրթունատան ղարդ օլուպ, գաբատն վէ թայֆալարը ճան Գուլթարան մէմուրլարը թարաֆընտան գուրթարըմըշլար տրը։

—Մէքթէպը Թրպպիյէի միքիրինէն թէվղիլ միւքաֆաթ զիյնէթի՝ Մէարիֆ նազրը Միւնիֆ բաշա հաղրէթլէրի իլէ պազը մէմուրիյինը քիրամ հազրը օլտրգլարը հալտէ պու քէրրէ իճրա օլընրպ, 48 թալէպէ նայիլը միւքեաֆաթ օլմըշլար տրը։

—Սուտուր իտէն պիր իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ 200 գատէմ ուզունլըընտա, 32 գատէմէնինտէ վէ 3500 պէկիր գուվվէթինտէ պիր թօրբիյ վաբորրընն ինշաաթընա պուկիւն Թէրսանէի ամիրէտէ իպթիտար օլընմիշ տրը։

—Կէչէն օգոստոստա Գարթալ աչրընտա զարզ օլմուշ օլան 3500 քիլէյիք Տարբճատան կէլմէ էէլքէնի պիր պումպրթա Թէրսանէի ամիրէտէն կէօնտէրիլէն տօլայ տուպասը վասթթասրյա 40 գուլաճ տէրինլիքտէն տէնիզին եիւզիւնէ 4 գուլաճ գալանա գատար չրգարրլրպ, Գարթալ իսքէյէսինէ գատար չէքիլմիշ տիր։

—Շէհրիմիզ Իթալիա սէֆիրի Պ. Պան՝ սէֆարէթխանէ իթթիհազ իթմէք իւզրէ Պէյօղլունտա Օթէլ Բօպալը խթիճար էյլէմիշ տիր։

Մանէվրիւն գավլինճէ, սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ Ատլիյէ միսթէշարը վահան էֆէնտի հազրէթլէրինէն Պէյօղլընտա Ալյազ բաշա ճիվարընտա մուհէսարրրքի օլտուղը պիր խանէ իլէ պիր պաղչէյի քէնտի պէտէնինտէն 5000 լիրայա միւպայա իթմիշ, վէ խանէի մէզքիւրը թամիր վէ պազը տարիէլէր իլավէ իթտիրմէքտէ օլտուղունտան, խիթամ ինշաաթտա հէյէթը սէֆարէթ՝ մէզքիւր խանէյէ նագլ խտէճէք վէ թէրբէպաշընտա քեռին Իթալիա սէֆարէթխանէսի իսէ սէֆարէթ մէմուրլարընն իգամէթինէ թախսիս օլունաճագ իմիշ։

—Պէյօղլունտա Ցօղրու Եօլտա Պազար Ալէքսանդրն գարշրսընտա վագը չարշը տէրունինտէ սարրաֆիրգիտէն Սէբա Նամ քիմէնէն օտա գաբուսը իլէ գացասընը կէչէնտէ ալէաթը մախսուսէ իլէ աչարագ սրրգաթա իհթիսար խտէն մէզքիւր խանրն պէքթիրէրինտէն Թապրգ վէ գարընտաչը Ցովհաննէս՝ էվվէլքի կիւն մահքէմէի ճինայէթտէն Յեր սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմըշլար տրը։

—Կէչէն ագշամ Քէօբրիւտէն Պօղազ իչինէ կիտէն սօն վաբօրա պինմիշ օլան պիր ավճը՝ եէնի բէօյէ չրգրպ եիւրիւյէրէք Թարապիայա կիտէր իքէն, Գալէնտեր ճիվարընտա պաղը խրրսրզլար մէրգումրն բուպալարընա վարընճայա գատար սօրմուշլար տրը։ Մէրգում՝ եալընրզ պիր կէօմլէքլի կէճէ խանէսինէ կիթմիշ տիր։

—Կիրիտտէն ալընան մալիսմաթա կէօրէ, ախիրէն ճէզիրէի մէզքիւրէտէ Իսլամլար իլէ Բումլար պէրինտէ պիր չօգ գաթլ ու ճէրհ վուգուսմաթլարը զուհուրա կէլմիշ տիր։ Պիր հաֆթա զարֆընտա 6 Խրիսթիան ճէրհ վէ պիր Միւսլիման գաթլ իտիլմիշ, վէ ճինայաթը մէզքիւրէնին էքսէրիսի բուսուլա եաթմագ սուրէթիյլէ իճրա օլընմիշ տրը։

—Կէչէն կիւն եազտըրմըզ վէճճ իլէ, թէպտիլը գրյաֆէթլէ Եունանիստանրն Գօրֆու ատասընա միւվասէլէթ իթմիշ օլան Աւսթրիա խրէբաթօրիցասը Բրէվէզայա վէ Արնավուտլրզ սէվահիլինէ սէյահաթ էյլէմիշ տիր։ Բրէվէզա սուլրը սրզճա օլտրզընտան, խրէբաթօրիցա՝ բաքիպ պուլունտրը հարպ սէֆինէսինի Գօրֆուտա պրրագրպ, Լօյտ գումանեասընտան խթիյճար իթմիշ օլտուղը Հէրդ վաբօրը իլէ սէյահաթ իմիշ տիր։

Միւշարէլէյհ՝ թէպտիլը գրյաֆէթլէ սէյահաթ իմէքքտէ օլտրզընտան, վէ Բրէվէզա հիւքիւմէթի՝ միւշարէլէյհա խրէբաթօրիցանը վիւրուտի հագգընտա իքթիսապը մալիմամի իտէվտիկինտէն, բէսմի գապուլիյէթ վուգու պուլմամշ տրը։

ՄԱԱՐՈՒՅԷ ՊԻՐ ԳԸԶ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ

ԲԻՑԱՆՕ ՏԷՐՍԻ

Գումգաբուտա Բաթրիգիսանէ քէօչէսինտէ 18 նումէրօրը խանէտէ ֆէչինը մուսթգիյէ վուգուքը Թամը օլան մաարուֆէ պիր գըզ՝ զայէթ էհվէն ֆիյաթլա վէ գօլայ Թանսիլ խրիվիր պիր ուսուլ իւզրէ բիյանօ վէ նօթա տէրսի վէրմէյէ հազը վէ միւհէյեա օլտուղընտան, գըզ վէ գատրն հէր քիմ խթէք խտէր իսէ խանէի մէզքիւրէ միւբաճաաթ իտէպիվիր։

Տէրս կիւնէրի պէրվէճճը աթի օլաճագ տրը։

Սալը կիւնէրի սաաթ 8տան 11է գատար մէճճանէն, վէ բազար էրթէսի իլէ բէնճէչնպէհ կիւնէրի սաաթ 1տէն 6յա գատար իւմրէթլէ քէնտի խանէսինտէ, վէ պազը գալան վագթ վէ կիւնէրտէ տախի խթէք իտէն գրզ վէ գատրնարա իւճրէթլէ քէնտի էվվէրինտէ նօթա վէ բիյանօ տէրսի վէրճէճը, վէ իւմրէթլէ տէրս ալանլար՝ մէճճանէն տէրս վէրիլտիկի կիւն կիտիպ մուսաիլէյհա բիյանիթ գըզրն խանէսինտէ մէճճանէն տէրս ալապիլէճէքլէր տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 29 հոկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	102-15/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	13-15/16
» » գարանտը	13-7/8
» » Սէրի Ա	23-1/2
» » » Պ	14-1/4
» » » Ս	13-3/4
Օթօման 1871	74-
Օսմանլը Պանգասը	9-3/4
Ռուսիա իսթիգրազը	95-1/8
Մը ղը տուլ. մութթահրտէ	75-7/8
» հմթկազը	97-3/4
Տահոս Սանիյէ Մըսրը	70-3/4
Ռօ՛ իտ իսթիգրազը	96-
Մա ճառ. իսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-55

Բարիզ 29 հոկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	81-95
» » 4½ %	109-05
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	14-
» » » գարանտը	13-97½
Սէրի Պ.	-
» Ս.	14-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	34-50
սամանը Բէյ խի էսհամը	-
» Պանգասը	496-25
Գրէսի Լիոնէ	567-50
Գրէսի Ֆոնսիէ	1395-
Լիոն ագսիօնը	1262-50
Սիւէյէշ ագսիօնը	2021-25
Ռուսիա 5 % 1877	100-½
Իթալիա էսհամը	98-65
Մըսրը Ֆօնտ. մութթահրտէ	385-
Եունան 5 % 1879	363-75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-32

Վիէննա 29 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գավպիօ	125-45
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	17-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	15-17
» » » էն եիւքսէք	15-20
» » » էն աշաղը	15-17
Պու սապահ աչըլտը	15-18
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	37-20
» » » էն եիւքսէք	37-20
» » » էն աշաղը	37-20
» » » աչըլտը	37-20
Մըսրը մութթահրտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	24-
» Պ.	14-10
» Գ	15-18
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	35-
Ագչէ ֆարզի	8-
Ռէյօր Ղրշ.	42-½
Հէվալէսիզ »	36-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	ք.ք. 6-33
Սթամպօլ պանգասը	6-18
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-05
Թրամվայ	3-50

ԱԳՇԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱՔԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.	
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը		108-16
Մէթալիք	»	98-20
Պէլճիք	»	103-
Սվէյցրզ	»	103-
Ինկիլիզ Լիրասը		111-38
Ֆրանսզ ալթունը		87-37
Բօլ		80-30
Գրէսից ալթունը		51-20
Գարպսօն գայմէսի		10-17

ԹԱՍՖԻՃԷ ԲԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ		
50) » »		15-
100) » »		
500) » »		
1000)» »		15-
10000)»		

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Սէլանիք ֆըրգասը տախիլինտէ Սիթրումճա, Կէվկէլի, Վօտինէ, Եէնիճէ վէ Գարաֆէրիէ մէվզրլէրինտէ պուլունան ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայասը մինագասատա օլան էրզագը մ՚ալիմէնին իչպու Թըշրինը էվվէլը բումինին եիրմի պիրինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն Լէվագիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

17 Թըշրինը էվվէլ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Նեիզամիյէ Թահնիյէ իտարէսինտէ մէվճուտ օլուպ էսմանը նագտէն իսթիֆա գըզընմագ իւզրէ եիրմի պին գըյէ գալը վէ գըրզ պին գըյէ ինճէքբէկին՝ Թըշրինը էվվէլին եիրմի պիրինճի կիւնիւ պիվիզայէտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իշթիրայա թալիպ օլանլարըն Լէվագիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 Թըշրինը էվվէլ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Ատլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի տէվաիրի իլէ մէհաքիմը մէրպուրթէսի օտաճրլարընա եաբտրրրլաճագ էլպիսէնին իրսալ օլունաճագ նիւմունէ վէճճէլէ պիր սէթրէ վէ պիր եէլէք վէ պիր բանթալօն իմիսպարը իլէ իմալի մինագասա օլունաճաղը ճիհէթլէ, թալիպ օլանլարրն իշպու Թըշրինը էվվէլը բումինին 21ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 5½ բատտէլէրինտէ էնճիմէնը իտարէի Ատլիյէյէ միւրաճաաթի էյլէմէլէրի իլան օլընրը։

17 Թըշրինը էվվէլ 303

Վիրապէան Էլպիս գատրըն՝ Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տարէսինտէն իթա գրընան պիր գրթա իլամ մուճիպինճէ պագգալ Պոտոս զիմմէթինտէ օլան պաճաղրնրն Թէէմինը խթիֆասը իչիւն մերհուն վէ ֆիրուխթը մահքիւմ՝ օլան Պէյօղլընտա Գամէր խաթուն մահալլէսինտէ Բէչկիրճի սօգաղընտա քեռին միւքերրէր 16 նումէրօ իլէ մուրագամ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 33 գրրա 16 բարմագ իւզէրինէ մէպնի 2 գաթտան վէ 3 օտա վէ պիր Թարացատան իպարէթ օլան պիր պաղ խանէ իլէ Թահէրընտա քեռին պագգալ սիւքեանընրն 9 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսինին Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիվիզայէտէ ֆիրուխթընա Թէչէպպիւս օլունաճաղը՝ Տէրսաատէթ մէսքէղ Իճրա տարէսինտէն իլան օլունուր։

14 Թըշրինը էվվէլ 303

Ինկիլթէրա տէվլէթը ֆախիմէսի Թէպաասընտան Մ. Ցուսսոնրն Տօլմա Պաղչէ կաղխանէսինտէ քէօմիւր պահասընտան էզ զայրը Թէէտիյէ մաթլուպը գալան 109596 ղրուշ 36 բարալը հավի 93 նումէրօրու վէ ֆի 7 քեռանունը սանի սէնէ 92 Թարիխլի պիր գրթա կաղխանէ սուբէմինճէ մահսուպէն, մումմիլէյհին վէքիլի Մ. Պիլզիքճեանա ադտմճէ Թէէտիյէ օլունուպ, կէթիրիմէտիկի ճիհէթլէ, մէզքիւր սուբէթտէ Թէնզիլ օլունամայան 21000 քիսուր ղշ իչպու սուբէթին հիրը իրսալ վէ իպրաղընտա Թէնզիլ խտիլճէկկի իլան օլունուր։

17 Թըշրինը էվվէլ 303

Այյարն վիլայէթի միւլհագաթընտան Մէնէմէն վէ Գըրդ Աղաճ վէ Սիվրիհիսար վէ Գասապա վէ Ալա շէհրի գազալարը իլէ նէվահիիպէրկամանրն զէյթին էօշրի 303 վէ 304 սէնէլէրինէ մահսուպէն 2 սէնէլիք օլարագ միւգայէտէյէ չրգարրլրպ Թըշրինը էվվէլին 25ինճի կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկկինտէն, պունլարա Թալիպ օլանլարրն մահալինէ վէ եահսօտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Ալչար վէ Ռուսումաթ խտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

17 Թըշրինը էվվէլ 303 3—1

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐ
ՎԷ ԻՖԹԻԽԱՐ ՏԻԲԼՕՄԱԼԱՐԸ

ELIXIR GREZ

Գրնագրնա-գօգա վէ բէբսին իլէ Թէրթիպ օլունմիշ տրը։ Հէր խասթախանէտէ գուլլանըլըր։ Աղ կիւն զարֆընտա միյտէ ֆէսատլարընը, հազմզազրզը, էքզիմյա, իշթահսըզլըզը, գանսըզլըզը, եիւրէք պուլանթլարընը վէ սաիրէյի տէֆ իտէր։

Պու իլաճ Բարիզատ Լա Պրիւյէր սօգաղընտա 34 նումէրօտա էզգանը Բ. Կրէգ նէգտինտէ վէ պիրճիմէյէ էզգանը-լարտա պուլընը։

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Demander

Le **MAGNIFIQUE ALBUM ILLUSTRÉ** renfermant **554** *gravures inédites* de Robes, Confections, Articles pour toilettes de Dames et Enfants, Vêtements pour Hommes, etc., ainsi que la nomenclature de tous les tissus en Soieries, Lainages, Indiennes, Toiles etc. etc., qui

Vient de Paraitre.

L'envoi en est fait **GRATIS ET FRANCO** contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
à Paris.

Les expéditions pour l'Egypte, la Turquie d'Europe et d'Asie sont faites *franco de port* jusqu'à Marseille à partir de **25** fr.

A partir de **200** fr. expédition franco de port jusqu'à destination moyennant un tarif à forfait d'un tant pour 100, variant suivant l'importance de la commande et la destination, ou franco Marseille au choix de l'acheteur.

Tout colis postal contenant pour 50 fr. de marchandises *payées d'avance*, est expédié entièrement franco de port jusqu'à la dernière station desservie par le service des colis postaux.

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ-

ՍՏԱՆՊՈՒԼ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԻԶԻՆ ՄԻՍՏԻՐ ՎԷ ԱՃԷՆԹԷ

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ
LA ROUENNAISE

1837 ՏԷ ԹԷՎԻՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ՍԷՐՄԱՅԷ . . . . . 4000,000 ՖՐԱՆԳ

Իհթիսաթ ադչէսի տախիլի հիսսապ աէկիլ տիր

L'INDUSTRIELLE

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՄՊԵՍԻՆՏԷՆ . . . 1,500,000 ՖՐԱՆԳ

ԱՄԲԼ ՍԷՐՄԱՅԷ . . . . . 5,000000 »

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Եանկընտան մա՛տա աղնամ վէ հայվանաթի տախի սիկուրթա օլընուր։ Թավսիյլի մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Գարանթինա ադգաղընտա Լէօն խանընտա 1, 2, 3, 4, նումէրօլու իտարէխանէյէ Թէչրիճի իթմէլէրի։

ԷՏԻՐՆԷ ՎԷ ՇԱՐԳԻ ԲՈՒՄԷԼԻ ԱՃԷՆԹԷ ՎԷ ՄԻՍՏԻՐԻՐ

Գ. ՏԷԼԻԳԱԹՕՍ

CAISSE GÉNÉRALE D'EPARGNE & DE CRÉDIT

ՈՒՄՈՒՄԻ ԷՄՆԻՅԷԹ ՎԷ ԻԹԻԳԱՐ ՍԱՆՏՂՂԸ

Պուրսալարի Բիւմիդ Բիւրուխ օլարագ, գեհերի 500ար ֆրանգլըգ, 2000 հիսսէյի գանգասէ

1,000,000 ՖՐԱՆԳ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ ՏԻՐ

Մէրքէզը Իսթանբուլ Բերեքաթ Լաֆիսէ Գրանդաքսա Ն. 116

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱԼԻԱ

Մօսիէօ Լը Սէրժան սը Մօնբզօլ (Ֆէլիքս), Ֆրանսանրն Լէժէն դ՚Օռլէր Նիշանընրն Լեժիոնի բրիթպէսինի հայիզ, սապրգ մէպուս, բէս։

Մ. Պիւէր (Լէօն) Բարիստէ իրատը, պը։

Մ. Թ. Բօթիվալ (Բարիսին Թ. Բօթիվալ վէ Շիւրէքեասը պանդասը հիսսէտարանընտան), տեղ։

1887 սէնէսի իչիւն գօգսերլէր

Մ. ՕՍՄՕՆ (ԺԻԼ) Բարիստէ մուհասիպ

Մ. ՊԷԼԻՒՔ (ԼԷՕ) » »

ՄԻՍՏԻՐ Մ. ՄԱԹԻԷՕ (ՄՕՐԻՍ)

Բարիսին Ումումի Եմնիյէթի վէ Իթիպար Սանտղղրընն սէպպէք Թէէսիսի, մագսէտի վէ ֆէվայիտ ու մուհասսէնաթը պէրվէճճը աթի թիւրասա օլունապիլիր։

Նեզլէ քի, իշպու պանգա մահիյէ 5, 10, 20 վէ եա տահա զիեատ ֆրանգ Թէէսիսիյէ օլուղարագ պէօյիւք հիսսէ սէնէտաթինը իշթիրայա սուհուլէթի վէրմէք եանի ումումա Թասարուֆ իչիւն պիր Թարիգ կէօսթէրմէք մագսէտը մախսուսրյա Թէչէք քիլ էթմիշ տիր։

Հէր քէսին մահիյէ Թէմմէթիսինտէն ճիզզի պիր մրգտարտա խտէպիէճճկի Թասարրուֆը հիւսնիմալ, Թիմէ գ իւզրէ միէսսէս Թէէսիսաթը էթիպարիյէնին էն միւքէմմիլի օլմագ իւզրէ 1880 սէնէսինտէ Բարիստէ Թէչէ քէքիլ էթմիշ վէ 6 սէնէ զարֆընտա 90,000ի միլեՃավուզ միշ Թերի խտինմիշ տիր քի, պունլար ագապլի պիրէր Թասվիլաթ սահիպի օլուպ, բէք չօքու տա պէյնիլ էքրամյէլէր գազանմըշլար տրը։

1000 տէն 200,000 ֆրանգա գատար պիր չօգ ճեսիմ էքրամյէլէր գազանմագ էհՀԹիմյէ օլուպ սէնէտտ 2, 4 վէ 6 տէֆա չէքիլէն գուլալարա էյթիբար իտեր վէ եիւզտ 3, 4 [Թասվիլիյէ կէօրէ, եիւզտ սէնէսի 3 եա 4] ֆայիզի պրընը վէ արրու օլունուուզը զէմանտա, ֆիյսաթը մէվզուէսիյէ հէր եէրտ ֆիրուխթը գապալ օլան Ալիյ տը Բարի, Ալիյ տը Լիսն վէ զայրիհամ կիպի Ֆրանսանրն Բարիս շէհրինին 1865, 69 վէ 74 սէնէլէրնտտ, վէ Լիսն շէհրինին 1880 վէ Լիլ շէհրինին 1860 Թարիխլէրինտտ ագտ իթմիքլէրի խթիդրազարա գարշը չրգարմը չ օլուգարը օպտիկասիօն Թապիր օլընտտ Թասվիլաթը վէ Ֆրանսանրն Գրրէտի Ֆոնսիէ պանդասընրն Ֆոնսիէրը վէ Գօսիէնալ [1879 վէ 80], Պանգ Իրսթէքքը տը Ֆրանս վէ սաբը պու կիպի ֆայդալ գուբուլարը-նրն վէ իքրամիյէլէրինին նիզամընտա Թէէսիսիյէ Ֆրանսա տէվլէթը Ֆախիմէսինին մեզ քիւր պանդա Թեգասիթը Թասֆիրտաա պուլունան մէշհուր հիսսէ սէնէտաթն քեաֆֆէսինի մեզ քիւր պանդա Թեգասիթը մէսխթէլէճէք իլէ ֆիրուխթ իտեր։

Իկք Թագսիթին Թէէսիյէսիյլէ Միւտիր Թարաֆընտան միւգիր մուավիլէճճանին միւպասեսնէտտ իլէ Բարիստէ գուբուլարը իշլէնիր մուգավէլէճճանին միւպասեսնէտտ իրտտ օլունան հիսսէ սէնէտաթ նրշդ վէ նումէրօսը քէնտիսինէ պիր մէքթուպը մախսուսրա իթպար օլունուրը։ Ինչպա մուգավէլէճճանին Թեմամ խանընին խթիպարէն քիսմիրէն Թիպարա օլունմըշ կիպի ամ սէնէտտ իլքրամիյէ բիսնդգօյարընա իշլէնիրագա վէ ֆայդալէրինին տարա միւշթերիներին հաղգը պուտարրյա մուգավէլէտտ միւնտերճ ֆիյսաթ Թէմամէն Թէէսիյէ օլունտուգու կիպի, հիսսէ սէնէտ միւշթերիյէ Թեսիմ օլունը քի, միւշթերի պու սպէտտ կիպէլ պիր Թասարրուֆ իթմիշ օլուր։

Պու մուամէլէ Հագգընտա միւքէմմել Թաֆսիլաթ ադմագ վէ եազրմագ իսթէյէն զէվաթ Պանգոնրն Տէրսաատէթտտ Մէհմիթքը Մահրուսէ Շահանէ իչիւն մէվզիի Գուլումճեան Յակոբ էֆէնտի ումումի մէվզիի Գուլումճեան Յակոբ մուքրլար հօգուլունտան Կիրիտի Մուֆթաֆա բաշա խանընտա 6 նումէրօյը իտարէ տիր։

Իրմիր վէ Հիմիրը իչիւն ամէնթէ՝ Իրմիրտտ Եուսուֆ չարշրսընտա Մ. Մ. Մխսաք Մարուքեան վէ Գումմ

Խիւսավէնտիկեար [Պրուսա] վիլայէթի իչիւն ամէնթէ՝ Պրուսատա Իրէք խանընտա Մ. 8, Գալէնտան։

Էտիրնէտտ ամէնթէ՝ Իպրէլէտտ Սարգիս էֆ. Սարգիսեան։

Կէլիպօլուտա ամէնթէ՝ Մ. Յ. Նամատեան էֆ.